

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

Theodoriti Episcopi Cyri Ecclesiasticae Historiae Liber Tertius

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΘΕΟΔΩΡΙΤΟΥ

ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΡΟΥ

Λόγος Γ.

Κεφ. α'.

Περὶ τῆς ἰουλιανῆ βασιλείας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΗ Δ' ἑνῶν καὶ ὁδοῦ ῥομέ. Β
 ἔπειτα ἐξῆλθε τὸν βίον, ὅτι τῆς πα-
 τρώας πίστεως παρέταρα. ἰουλιανὸς
 ἦδ' οὐ τῆς δρώπης εἰς τὴν ἀσίαν διαβαίνων,
 ἐπύθετο τῶν κωνσταντίνου τελευτήτων, καὶ θαρ-
 ρήσας ὡς ἐδένα ἀνὴρ παλονέχων, τὴν βασι-
 λείαν παρέλαβεν.

Κεφ. β'.

*Ὡς παῖδ' ἔτι ἐν ἐπιπέτῳ τῶν ποιεῖ ἔξ' ἀκελεῖν εἰς
ἀσέβειαν.*

ΟΥΤΟΥ ΝΕΑΝ ΜΗ Δ' ἄγων τὴν ἡλικίαν (ὡ)
 γὰρ τὸν ἀδελφῶν, καὶ ἀνὴρ ὡν ἐπι-
 τὴν τῆς δισέβειας διδασκαλίας εἰλκε θηλίω.
 Καὶ μὴν δὴ καὶ παροῦσθε ἡρόδοτος ἐξέφηος,
 τῆς αἰσῆς μετέλαβεν. δέσας ἦ τὸν κωνσταν-
 τίνου τῆς γ' ἡρώδου παροῦσθε ἀνὴρ δειμάνων
 τῶν τυραννίδας. καὶ τῶν ἀναίνων ἡξιώθη χο-
 ρῆ, καὶ τὰς ἱερὰς βίβλους ἐν τοῖς ἐκκλησιαστι-
 κοῖς συλλόγοις ὑπερνεγίνωσκε τῶν λαῶν καὶ
 σπικὸν μαρτύρων ἐδομησάτο μὴν. ἐπερσε δ' ἐ-
 ξαντὸ ἵοι μάρτυρες, τὴν εἰς ἀσέβειαν αὐτῶν πα-
 ρετασπῆν παρεθώμενοι. τῶν γ' δὴ θεμελίων
 τῆς ἐκείνης γνώμης μιμησαμένων ἀσέβειον,
 πρὶν ἱερῶν θῆναι κατέπεσε. τὰ μὴν δὴ τῆς πρώ-
 τῆς ἡλικίας αὐτῶν καὶ τῆς δόξαιος ἐν τέτοις
 ἦν.

Κεφ. γ'.

*Ὅπως τὰ φηκτὰ τῶν ἀσέβειαν πρῶτων, ἕξ' ἑρῶν αὐτῶν
ἰζύμωσαι.*

ΕΠΕΙ ἦ εἰς τὴν ἐσπέρην ἀπαίρων κων-
 σταντίνου, ἐκείσε γ' αὐτὸν εἰλκεν ὁ
 παρὲς μαγνέτιον πόλεμος, καίσαρα τῆς

THEODORITI

EPISCOPI CYRI

ECCLESIASTICÆ

HISTORIÆ

LIBER TERTIUS,

CAPUT PRIMUM.

De Imperio Juliani.

ET Constantius quidem, dolens ac
 gemens quod à paterna fide de-
 flexisset, ex hac luce migravit. Ju-
 lianus vero, cum ex Europa in Asiam
 transgressurus esset, de Constantii
 morte certior est factus; sumptaque fi-
 duciâ, utpote qui nullum jam haberet
 adversarium, Imperium occupavit.

CAP. II.

*Quomodo Julianus in religione Christiana ab
inceunte aetate educatus, ad impietatem
deseruit.*

Hic in tenera aetate, adhuc impu-
 bes, unâ cum Gallo fratre lac su-
 xerat piæ doctrinæ. Sed & postea, cum
 pubertatis annos attigisset, jamque in-
 ter ephebos esset, eandem doctrinam
 retinuit. Veritus tamen Constanti-
 um, qui tyrannidis metu propinquos
 suos interficiebat, in lectorum nume-
 rum adscriptus est, & sacros libros in
 Ecclesiasticis conventibus populo re-
 citavit. Basilicam quoque in honorem
 Martyrum extruxit: sed Martyres eum
 ad impietatem quandoque defecturum
 prævidentes, id ab eo munus accipere
 recusarunt. Nam cum fundamenta
 instabilitatem mentis illius imitata es-
 sent, basilica priusquam dedicaretur,
 collapsa est. Et prima quidem illius æ-
 tas & secuta deinde adolescentia, hu-
 jusmodi fuit.

CAP. III.

*Quomodo Julianus cum impietatem prius dis-
simulasset, postea patefecit.*

SED cum Constantius in Occidentis
 partes profecturus: nam belli adver-
 sus Magnentium gerendi necessitas eo
 illum vocabat: Gallum Orienti Cæsa-

Q iij

tem præficeret, qui & pius tum erat, A
& pietatem usque ad exitum vitæ con-
stanter retinuit: Tum vero Julianus,
utilem quidem ac salutarem meum ab-
jecit ex animo. Assumptâ autem ma-
jore quam debuerat fiducia, imperii
cupidine exarsit. Hujus rei causâ
Græciam circumiens, Vates quære-
bat & ariolos, scire cupiens, num quan-
doq; compos fieret votorum suorum.
Tandemq; incidit in hominem quen-
dam, qui hæc se prædicturum pollice-
batur. Qui cum in idolorum templum
cum perduxisset, & in adyta ingredi
jussisset, seductores dæmones invocare
cepit. Cumque isti terribili, ut solent, B
specie apparuissent, metu compulsus
Julianus, crucis signum fronti impres-
sit. Tunc vero dæmones signum Do-
minici trophæi cernentes, seque per id
victos recordati, protinus evanuerunt.
Præstigiator vero qui causam fugæ pro-
be norat, Julianum objurgavit. Verum
ille & timorem suum ei aperuit, & vir-
tutem crucis magnopere mirari se di-
xit: dæmones enim cum ejus signum
ferre non possent, aufugisse. At præ-
stigiator: cave, inquit, hoc putes vir
bone. Non enim timuerunt illi, ut tu
censes: sed factum tuum abominati re-
cesserunt. Hoc modo cum miserum il-
lum decepisset, sacris initiavit, & nefa-
rio scelere implevit. Ita cupiditas Im-
perii infelicissimum Julianum pietate
spoliavit. Et tamen Imperium adeptus,
impietatem suam diu dissimulavit. Mi-
lites enim præcipue formidabat, qui
Christianæ religionis doctrinam erant
amplexi. Nam primus omnium Con-
stantinus, Princeps omni laude dignis-
simus, cum eos priori superstitionis
errore liberasset, veritatis præceptis
imbuerat. Deinde vero ejus filii, tra-
ditam ipsis a Patre doctrinam, in eorum
animis confirmaverant. Etsi enim
Constantius, deceptus ab aliis quibus
se regendum permiserat, consubstan-
tialis vocabulum non admisit, sensum
tamen ejus sincere confessus est. Deū
enim Verbum, verum ac germanum
Filium ante omnia sæcula ex Patre ge-
nitum appellavit, eosq; qui creaturam
illum vocabant, palam damnavit. Cul-
tum vero simulacrorum omnino pro-
hibuit. Aliud præterea ejus facinus lau-
de dignum commemorabo, ex quo a-
bunde conjici possit, quantum fuerit ejus
erga res Divinas studium. Nam cum
bellū gestutus esset adversus Magnen-

εὐίας τὸν γάλλον ἀπέφηνεν, δισεβῆτε ὄντα, καὶ
εἰς τέλος γε διαμείναντα, τὸ μὲν δὴ ἄνσι-
φόρον δέῃ ἰελιανὸς ἐσκέδασε τῆς ἕνυχος,
θάροθ' ἢ λαβὼν ὡς σὸκώφελος, τῷ βασι-
λικῶν ἐπεθύμησε σκήπτρον· εἰ δὴ ἕνεκα τῶν
ἐλλάδα παρωσῶν, μάλιστα ἐπεζητήθη κήρυξι-
μολόγος, εἰ τὸ βίξεν) τὸ πορευόμενα μαζῶν
ἡμερῶν θ'. ἀεὶ συγγαγῆς ἢ ἀνθρώπων,
ταῦτα ἀπερλέγην ὑποχρημῶν ὅς τε τὰ
εἰς εἰδωλικὸν σπικὸν ἀγαγῶν, καὶ εἰσω γε-
νέσθ' τῷ ἀδύτων ἀδρασκεύασας, ἀπαλει-
νας ὀκάλεσε δαίμονας· ἐκείνων ἢ μὴ τῆς
βιωθήσεως φαντασίας ἐπιφανήτων, ἠναγκα-
σε τὸν τὸ δέῃ ἐπιτείναι τὸ μεῖωσθαι ἔσται
ρεῖ τὸ σημεῖον. ④ ἢ δ' ἀεπολικῆς τρεπτα-
τὸν τύπον ἰδόντες, καὶ τῆς σφέλλερας ἤτοι
ἀναμνησθέντες, φρεσὶ παρὰ τὸν ἐχρη-
το. συνείδ' ὁ γόνος ἐκείθ' τῆς φυγῆς τῶν
αἰπῶν, ἐπεμείψατο τέτω. ἰελιανὸς ἢ καὶ
τὸ δέῃ ἐδήλωσε, καὶ τὸ σαυρῆθαι μάστιγι
ἔφησε τῶν ἰσθῶν. ἀπέδρασαν γ' ἢ δαίμο-
νες, τότε τὸν τύπον ὅσα ἐνεκίοντες ἰδεῖν μὴ
δὴ ἔστο ὑπολαβῆς ὡ ἀγαθῆ, ὁ γόνος ἔφην. ἢ
γ' ἔδρασαν ὡς γε σὺ φῆς, ἀλλὰ βδελυξάμενοι
τὸ ἀδρασθῆναι χρομένον, ὡχολῶ. ἔτω βακχολο-
σας τὸν δαίμονα, ἐμύσησε καὶ ἔμυσσε ἐνε-
πλησε. καὶ ἡ τῆς βασιλείας ἐπιθυμία, τῆς δι-
σεβείας ἐγύμνωσε τὸν τρεπταθῆλον. ἀδρα-
βῶν ἢ ὅμως τῶν δυναστῶν, ἢ πλείονα
ἐκρυψε τῶν ἀσεβῶν. διαφερόντως γ' ἔδρα-
δὴ ὅσον ἐραθιώτας, τὰ τῆς δισεβείας εἰσοδ-
δεγμένους μαθήματα. πῶτον μὲν γ' ἀ-
ὅσον ὁ πανδύσημθ' κωνσταντίνθ', τῆς προ-
τέρας ἀξιαπάτης ἐλευθερώσας. ἔπειτα δ' ἐ-
σε τὰ τῆς ἀληθείας μαθήματα. ἐπὶ τὰ ἢ
ἐκείνους παῖδες, βεβασιώσαν ἐν αὐτοῖς τῶν
ἀδρα ἔπατρως γενημένων διδασκαλῶν
εἰργασάνθ'. εἰ γ' καὶ ἔμομοσις τὸ ἀδρα-
ρημα βακχοληθείς ὑπὸ τῶν ἀγόντων αὐτῶν ὁ
κωνσταντίνθ' ἐπροσίετο, τὴν γὰρ τότε δια-
νοιαν ἀκραιφνῶς ὡμολόγη· γηθῶν γ' ἰδὸν ἀδ-
τῶν αἰώνων ἐκ ἔπαρως γενηθέντων, τὸν θεῶν
λόγον ὠνόμαξε, ὅς τας κλίμα λέγειν πολυμῶ-
τας, ἀντικρὺς ἀπεκέρυψε τὴν ἢ τῶν εἰδωλικῶν
παλιελῶς ἀπηγόρευε θεραπείαν. ἐρῶ ἢ αὐτῶν
ἢ ἕτερον ἀξίεπαμον, ἰκανὸν τεκμηριώσαι τὴν
ἀεὶ τὰ θεῖα ἀπεδῆν, ἐν γ' δὴ τὸ πρὸς μαλίσθ'.

τιον πολέμῳ ἀπάσαν σωμαλίαν τὴν στρατιὰν μελαλαχέιν ἀπαίτας τῶν θείων σωματελδοσεμυσειῶν. αἰ μὲν ἀδελφον εἶναι λέγων τὰ βίβη τὸ τέλος, ἐγὼ ἦκουσα ὅτι ἐν πολέμῳ. μυριῶν ἐκατέρωθεν ἀφαιμένων καὶ βελάν ἐπελίων ἐδοράτων, καὶ μὲν δὴ καὶ ξιφῶν καὶ κοπίδων ἑπιφερομένων καὶ τῶν ἄλλων ὀργάνων, δι' ὧν ὀβριμὸς ἐπάγειαι θάνατος. εἰ δὲ ἔνεκα, χεῖρ ἕκαστον τὴν ἀξιοκλήσον ἐκένω ἔχοντο, ἥς ὅτι μάλιστα ἐν ἐκείνῳ τῷ βίῳ δέομεθα. εἰ δέ τις τίνδε λαβείν τὴν ἀμπεχόνην ἀναβάλλει, νῦν ἐνίσθεν ἀπάρας ὀκαδὲ ἀπίτω. ἀμνήτοις γὰρ συμπολεμῆν ὄκ ἀνέξομαι.

Atium, convocatis omnibus copiis, hortatus est milites, ut Divini Baptismi sacramenta universi susciperent: semper quidem incertum esse dicens exitum vitæ, sed in bello maxime; ubi tot undiq; telorum, jaculorum, hastarumque millia conjiciantur; gladii præterea ac secures & innumera alia instrumentorum genera præsentem mortem minentur. Quocirca unumquemque pretiosam illam stolam induere debere, quâ maxime in futura illa vita opus habemus. Quod si quis, inquit, hanc vestem nunc differt accipere, hinc discedens revertatur domum. Non enim commilitones habere velim, qui non sint sacris initiati.

Κεφ. δ.

Περὶ τῆς ἐπανόμου ἐπὶ Ἐπισκόπων.

CAP. IV.

De reditu Episcoporum.

Τὰτα ἰουλιανὸς σαφῶς ἐπιστάμενος, τὸ δυοσεβῆς τῆς ψυχῆς ἐκ τῆς ἀδελφῆς εἶς ἕνοιαν ὅτι ἀπαίτας ἐφελκόμενος, καὶ ὅτι ὑπὸ κωνσταντῆ τῶν ἐκκλησιῶν ὄξελαιθέντας ἐπισκόπους καὶ τὰς ἐρχομὰς τῆς οἰκουμενικῆς οἰκονομίας, εἰς τὰς οἰκίας ἐπανελθεῖν ἐκκλησιαστικῶς ἀποστάξει. τῆς δὲ ἐν τῷ νόμῳ τεθέντος, εἰς μὲν τὴν ἀντιόχειαν ἐπανήλθεν ὁ θεὸς μελέτιος. εἰς δὲ τὴν ἀλεξάνδρειαν ὁ πολυμήνης ἀθανάσιος. εὐσεβίου δὲ καὶ ἰλαρίου ὁ ἐκ τῆς ἰταλίας, καὶ λακίφου ὁ σαρδωνίαν ἡσσαν ποιμαίνων λαχὼν, ἐν τῇ θεβαίῳ τῇ πρὸς αἰγυπτίον διήγον. ἐκεῖ γὰρ αὐτὸς ὁ κωνσταντῆ ὄξελαισεν. ἔτοι σὺ τοῖς ἄλλοις ὁμοφροσιν καὶ ταυτὸν ἡρώδης, χεῖρ ναιτὰς ἐκκλησίας ἔλεγον εἰς μίαν σωμαγαγῆν συμφωνίαν. ἐγὼ μόνον αὐτὰς οἰτάναν ἡ φρονησῆς ἐπολιόρκεν, ἀλλὰ καὶ αὐταὶ πρὸς αὐτὰς ἐσασίαζον. καὶ γὰρ ἐν ἀντιόχειᾳ, διχῆ τὸ ὑγιαῖνον σῶμα τῆς ἐκκλησίας διήρησε. οἱ τε γὰρ ὄξελαισεν εὐσαθίς χάριν ἑπαρῶν καὶ ἄλλων ὀποκεθέντες, καὶ αὐτὸς σιωπῆτρούζον. ἐοῖ μὲν μελέτιος ἑθαυμασίως ἑθραϊανικῆς συμμορίας χωριῶν ἐν τῇ καλαμένη παλαιᾷ τὰς λειτουργίας ἐπέειλεν τὰς βίβας. καὶ μὲν τῶν κακίων μίαν ἢ ὁμολογίαν τῆς πίστεως. ἐκάτερον γὰρ σύστημα, τῆς ἐπιστάσεως ἐν νικαίᾳ διδασκαλίας ὑπερεμάχθη. μόνη δὲ αὐτὸς εἰς ἀπ' ἀλλήλων διήση, καὶ ἡ πρὸς αὐτὸν ἡγεμῶνες διάδοσις.

Hæc cum probe nosset Julianus, impietatem animi sui haudquam in apertum proferebat. Atq; ut omnium benevolentiam sibi conciliaret, Episcopos qui à Constantio Ecclesiis suis pulsi, & in ultimas orbis Romani provincias relegati fuerant, ad suas sedes redire iussit. Quâ lege promulgatâ, divinus Meletius Antiochiam, & celeberrimus Athanasius Alexandriam reversi sunt. Hilarius vero & Eusebius ab Italia, & Lucifer Episcopus infulæ Sardinia, in Thebaide Ægypti provincia degebant. Illuc enim Constantius eos deportaverat. Hi cum aliis quibusdam ejusdem confessionis ac fidei in unum congregati, Ecclesias ad pristinam concordiam & unitatem revocandas esse dixerunt. Non enim solum oppugnabantur ab iis qui contrariam fidei doctrinam profitebantur: sed ipsæ quoq; inter se Ecclesiæ dissidebant. Etenim Antiochiæ, sanum Ecclesiæ corpus duas in partes divisum erat. Nam & ii qui celeberrimi illius Eustathii causâ sese ab aliis jam pridem abjunxerant, seorsum collectas agebant. Et illi qui unâ cum admirabili Meletio ab Ariana factione seipsos segregaverant, in Palæa quam vocant, divina mysteria celebrabant. Horum tamen ac priorum illorum una eademque erat fidei confessio. Utriq; enim pro doctrina fidei quæ Nicæa fuerat exposita, propugnabant. Sola eos contentio & erga Præsules suos benevolentia, à se invicem divellebat. Ac

ne alterius quidem morte sedata est A discordia. Nam cum ante ordinatio- nem Meletii mortuus esset Eustathius, & pietatis cultores post exilium Mele- tii & ordinationem Euzoii, sese ab im- piorum consortio subduxissent, & se- paratos conventus haberent, adduci non potuerunt Eustathianj, ut illis sese adjungerent. Hujus igitur concordia reparandæ viam ac rationem Eusebius tunc & Lucifer requirebant. Et Euse- bius quidem oravit Luciferum, ut A- lexandriam peteret, & cum magno A- thanasio ea de re communicaret. Ipse vero, redintegrandæ concordia curam ac laborem suscepit.

ἔδῃ γὰρ θαλερὰ τελευτῆ διέλυσε τὴν διάστασιν. πρό γὰρ τὸ μελέτιου χριστοβίας διάστασις ἐπέλυ- τήκοιτο, καὶ τῶν δὲ συσεβείας ἀνιχομύδρων τὴν μελέτιου μὴ ἐξορίαν, ἐκζῶντες ἡ χριστοβίας, τὸ τῶν δυσεβείων κοινωνίας ἀποκριθῆναι, καὶ κατ' ἑαυστὺν Συμαθροῖσι μύδρων. Συμαθροῖσι τῶν τῆτοις ὁ ἀπ' εὐσαθίας τὴν ἐπαυμίαν, χολίης ἀκρίπειω πσαν. τῆς δ' ἐτ' Συμαφείας ἀπὸ τὸν εὐσεβίον καὶ λακίφερου πόρον ἐπέλυ- τεν ἐν εὐνῇ καὶ λακίφερου μὴν ὁ εὐσεβίου τῆν ἀ- λεξάνδρου ἀνὴξ καὶ λαλαβεῖν, καὶ ἀθανασίου τῶ μεγάλῳ ἀπὸ τῆτος κοινωνίασθ, αὐτὸς δὲ B γὰρ τὸν ἀπὸ Συμβάσεως ἠθέλεν ἀναδέξασθαι πόρον.

CAP. V.

De ordinatione Paulini.

VERUM Lucifer, Alexandriam qui- dem proficisci noluit: Antiochi- am vero se contulit. Ubi cum multos ultro citroque sermones utrisq; fecisset de concordia, & Eustathianos sibi contradicentes videret, quorum dux erat Paulinus presbyter, illum ipsi, se- cus quam fieri oportuit, Episcopum ordina- vit. Ea res dissensionem illam diuturniorem effecit. Quinq; enim & octoginta annos permansit, usque ad Episcopatum Alexandri, viri omni lau- de dignissimi. Qui cum Antiochen- sis Ecclesie gubernacula suscepisset, adhibitis omnibus machinis, omnique opera ac studio ad reparandam con- cordiam collato, distracta Ecclesie membra reliquo corpori adunavit. Tunc vero Lucifer, cum dissidium auxisset, Antiochiæ prolixo tempore commoratus est. Porro Eusebius cum venisset Antiochiam, cernens malum ex prava curatione prope insanabile ef- fectum esse, in Occidentis partes na- vigavit. Lucifer vero in Sardiniam re- versus, Ecclesiastica doctrina nova quædam dogmata adjecit. Quæ qui amplexi sunt, ex ejus nomine cogno- mentum sumpserunt. Luciferiani enim diu appellati sunt. Verum hoc quo- que dogma extinctum, & oblivioni traditum est. Atque hæc quidem post reditum Episcoporum ab exilio conti- gere.

Κεφ. ε.

Περὶ τῆς παυλίνου χειροτονίας.

ΑΛΛ' ὁ λακίφερ, εἰς μὴν τὴν ἀλεξάνδρου ἀ- ἀκρίπειω τὴν ἀνιόχευ ἡ πόλιν κατε- λαβε. πολλὰς δὲ ἀπὸ Συμβάσεως λόγους καὶ τῆτοις κακίοις παρονεκίων, εἰτα ἰδὼν αὐτὸν λέγοντας ὅτι τὸ εὐσαθίας Συμμοσίας ἠγάπη ἡ ταύτης παυλίνου πρεσβύτερου ὡν ἐχρη- τόνησεν αὐτοῖς, ὅτι ἐν γε ποιῶν, τὸν παυλίνου C Ἐπισκοπον. ἔτετο τὴν διάστασιν ἐκείνην μακρο- τέραν εἰργάσατο. πέντε γὰρ ἡ ὄγδοη κοίτα δια- μείνει ἔτη, μέχρι τῶ ἀλεξάνδρου ἔπασσης ἐν- φημίας ἀξίης παροδρίας, ὅς τ' ἀνιόχευ ἀ- κλησίας εἰς χρεωδίας τὰ πηδάλια, πᾶσα πω- ρον κινήσας, καὶ πᾶσαν ὑπὲρ τὸ ὁμονομίας εἰσο- νέκτας ἀπεδῆν τε καὶ παροδμίαν, τὸ κεχωρη- μύρον μέλ. τῶ λοιπῶ τ' ἐκ κλησίας Συμ- μοσε Σύμαθ. τότε ἡ τὴν διάστασιν ὁ λακίφερ ἀνέξήσας, πλείστον ἐν ἀνιόχεια διέτριψε χρό- νον. ὁ δὲ εὐσεβίου εἰς τὴν ἀνιόχευ ἀφικόμε- D νου, καὶ γνῶς ἐκ τῶ ἀπὸ ἀληθῆς ἰατρίας δυσιάζο- τὸ πᾶσθ. γε γρημύδρον, εἰς τὴν ἐσπέρην ἀπέ- πλευσεν. ὁ ἡ λακίφερ εἰς τὴν σαρδὼ ἀπὸ γρημύ- μύρου, ἕτερα πνᾶσις ἐκ κλησιαστικῶς παρο- τῆς τῆς δόμασιν. ὁ ἡ ταῦτα κατὰ δέξασθαι νοί, ἐκ τῶ τῆτος παροσηγορίας καὶ τὴν ἐπαυμίαν ἀνείληθασι. λακίφεραινοὶ γὰρ ἔπῃ πλείστον ὀνομαζόντες χρόνον. ἀπέσθη ἡ καὶ τῆτος τὸ δό- μα, καὶ παρεδῶθη τῆ λήθη. ταῦτα μύρον ἐν τὴν ἐπάνοδον τῶν Ἐπισκόπων ἐχρητέ.

A

Κεφ. 5.

Ὅτι ἡ Φιλανθρωπία ἡρώμεθα. Ἄλλὰ φθόνο βυλλόμεθα, ἀφρονας τὸς εἰσεβείας ἐκ ἀνήσει.

CAP. VI.

Quomodo Julianus Christianos aperte occidere noluit, non clementiā erga illos, sed invidiā motus.

Ιουλιανὸς δὲ τὴν οἰκίαν ἀσεβείαν ἐγκαλύψαι, ἀποδόξασα σεων ἐνεπλήθησαν. ἀναθάρρησαιες γὰρ τῆ τῶν εἰδώλων πλάνη δεδωλωμένοι, ἀνέωξαν μὴ οὐδὲ τῶν εἰδώλων σκεπές τας δὲ μυσταρχίας ἐκείνας ἐκλήθησιν ἀξίας τελέως ἐπέειλεν. καὶ ἠπλον μὲν τὸ ἐπιβώμιον πῦρ τῶν ἡγίων τῶν αἱμάτων τῶν θυμάτων μιαινοῖτες, ἐμολυον κνίσση καὶ καπνῶ τὸν αἴρα. Β. ὑπὸ δὲ τῶν θεοπροφῶν βαρχειόμενοι δαιμόνων, λυτῶντες καὶ κορυβαλιῶντες τὰς αἰγὰς ἀφείθεον βωμολοχίας τε καὶ κωμωδίας καὶ τῶν ἀγίων ἐχθρῶν, καὶ λυθροείας τε καὶ πομπείας ἐδὲν ἐδῶ ἀπῆν. 4. ἡ τῆς δυσεβείας βιασῶσαι, φέρειν τὰς τέτων μὴ δυνάμενοι βλασφημίας, ἀλλελοδοροῦν καὶ τὴν ὑπὸ ἐκείνων πεσευομένῃν διήλειχον πλάνην. χαλεπαινοῖτες δὲ οἱ τῆς ἀσεβείας ἐργάται, καὶ θρασυτήτι ἐφόδιον ἐχούτες τὴν ἀπό τῶν κρατῶν αὐτοῖς προσχομιῶν παρρησίαν, πληγὰς αὐτοῖς ἀνηκεσάτες ἐπέφερον. οἱ γὰρ παμμίαιρος βασιλῆος, δέον ἀεθμηθεῖσθαι τῶν δεχομιῶν εἰρήνης, αὐτοῖς οὐδὲν δήμες καὶ ἀλλήλων ἐξέμηνε. ἀφειώρα γὰρ τὰ ἀσθεῶν θρασυτέρων καὶ τῶν ἐπίκεσέρων τολμώμενα καὶ τὰς πολιτικὰς καὶ στρατιωτικὰς δεχάς, τοῖς ὠμώτατοις καὶ δυσεβεσάτοις ἐπίστευεν. οἱ προφανῶς μὲν εἶναι τῆς δυσεβείας ἐραστὰς οὐκ ἠνάγκαζον. πάντες εἰδῶ αὐτοῖς ἐπέλιθεσαν ἀπμίας. ἀφείθετο γὰρ καὶ τὰ γέρα, τὰ παρὰ ἡμετέρας κωνσταντίνου τοῖς ἱερομύστοις ἀπονεμειμήματα.

D

Κεφ. 6.

Ὅποια καὶ ποῖα κατὰ τῶν χριστιανῶν ἐτόλμισαν ἄλλοι, παρ' ἀπὸ λαθόντες ἔχουσιν.

CAP. VII.

Quot & quanta Pagani adversus Christianos ausi sint, à Juliano licentiam nacti.

Ὅποια δὲ οἱ τῶν εἰδώλων ἀπάτη προσδεδωμένοι καὶ ἐκείνων ἐτόλμισαν ἰὸν καίρη, πᾶσι πολλὰ μὲν ἐστὶ καὶ συγγραφήσιν ἰδίας δεόμενα. ἐγὼ δὲ ὀλίγα ἐκ πολλῶν διηγήσομαι. ἐν ἀσιατικῇ μὲν γὰρ ἐν γάζη, πόλεις δὲ αὐτῶν τῶν παλαιστίνης, ἀνδρῶν ἱεροσύνης ἡξιωμῶν καὶ γυναικῶν διαβίε τὴν παρθενίαν ἐπηγελέμε-

EA porro quæ homines simulachrorum errore obstricti, per id tempus perpetrarunt, sunt quidem numero plurima, & peculiare opus desideranti pauca tamen ex multis narrabo. Etenim Ascalone & Gaza, quæ urbes sunt Palæstinae, virorum sacerdotii honore præditorum, & mulierum quæ perpetuam virginitatem professæ fuerant,

R

ventres disseuerunt; & hordeo postea A completos, porcis vorandos præbuerunt. Sebaste vero, quæ ipsa urbs est ejusdem provinciæ, Joannis Baptistæ arcem aperuerunt, & ossibus igne consumptis, cineres hæc & illac disperse- runt. Scelus autem in Phœnice ab illis admiffum, quis absque lachrymis nar- rare possit? Heliopoli quæ est ad Liba- num, quidam erat diaconus, Cyrillus nomine. Is Constantini temporibus, Divini amoris æstu inflammatus, multa simulachra quæ illic religiose coleban- tur contriverat. Cujus facinoris me- mores nefarii homines, non solum eum interfecerunt; sed ventre ejus dissecto, B jecur quoque illius degustarunt. Sed tamen justitiæ oculum univërfa con- tuentem latere minime potuerunt: im- mo pœnas dederunt dignas tanto faci- nore. Quotquot enim hujus piaculi participes fuerant, primùm quidem spoliati sunt dentibus, qui univërsi si- mul ipsis exciderunt: postea vero lin- guas quoque amiserunt, quæ putredine consumptæ, ipsæ quoque diffluxerunt. Postremo oculis etiam orbati sunt, & quanta vis esset religionis, calamitati- bus suis prædicarunt. Porro Emesæ, quæ urbs est contermina, Ecclesiam quæ recens ædificata fuerat, Baccho Gunidi consecrarunt, simulachro ejus ridiculo & androgyno in ea collocato. Dorostoli præterea, quæ urbs est Thra- ciæ non ignobilis, Æmilianus invictus Christi athleta, à Capitolino totius Thraciæ Præsidi in rogam conjectus est. Marci vero Arethysiorum Episco- pi tragica calamitas, Æschylæ Sopho- clis grandiloquentiam desiderat, ut pro dignitate cruciatus illius exponi pos- sint. Nam cum ille Constantii tempo- ribus, destructo idolorum templo, Ec- clesiam ædificasset, Arethysii intelle- D cto Juliani concilio atq; proposito, odi- um quo adversus Marcum flagrabant, in apertum protulerunt. At ille, pri- mùm quidem, juxta præceptum Evan- gelii, fugere conatus est. Postea vero, cum didicisset quosdam ex suis vicei- prius comprehensos esse, reversus se- metipsum cruentis civibus tradidit. Illi vero comprehensum hominẽ, nec ut se- nem miserati sunt, nec ut virtutis ulto- rem reveriti; sed virum & vitæ sanctita- te & doctrina excellentem, primùm qui- dem nudatum verberibus cædunt, totum ejus corp⁹ flagris lacerantes. Post in fœ- tidas cloacas conjiciunt, atq; inde extra-

νων ἀναρρήξαντες τὰς γαστέρας, εἶτα κριθῶν ἐμπλήσαντες, ὡρῆθησαν χοίροις βορῆν. ἐν Σεβάσει δὲ, ἢ καὶ αὐτῆς ἐπὶ τὸ προσημασμένον ἔθνος τελεῖ, ἰωάννης ἕ βαπτιστὴς τῷ θήκῃ ἀνέωξεν, ὡρῆτε παρῶσαν τὰ ὄσα, καὶ τῷ κῆρῳ ἐσκέδασαν. τὸ δὲ ἐν Φοινίκη τολμηθῆν μύσας ὡς ἀντί ἀδακρυλὸς διηγήσαίς; ἐν ἡλίω πῶ λῆ γδ τῆ σπῆς τῷ λιθῶν, κύριλλός τις διά- κονος ὡ. ὅτι ἐν τῇ κωνσταντίνε βασιλείᾳ ζήλω ὡρπολέμενος θείῳ, πολλὰ τῶν ἐκεί- προσκυνεμένων εἰδώλων συνέτριψε. ταύτης μεμνημένοι τὸ πᾶσι εὖ ὄντος ἄνθρωποι, ἐ μόνον αὐτὸν ἀνείλον ἀλλὰ καὶ τὴν Σεβῆρα τεμῆ- ρες, ἕ ἡπατὸ ἀπεγέυσαν τὸν μέντι πάντας ἐφορῶντα ἐφθαλμὸν ἐδέλαθον, ἀλλ' ἐδα- σαν ἀξίας ἕ τολμηματὸ δικας. ὅσοι γδ δὲ ἐκείνους ἕ μύσας μετέλαχον, ἐσπῆθησαν μὴ τῶν ὀδόντων πάντων καὶ ταύτων ἐκπεπλοκῶτων ἐσπῆθησαν ἕ γλωττῶν. διέρχοντο γδ καὶ αὐτὸ σπηραδὸν ἀπειπεσῆσαι ἀφῆθησαν ἕ καὶ τὸ βλέπῆν, καὶ διὰ τῶν παθημάτων ἐκίρρηθη τὸ δισέβειας τῷ δυνάμει. ἐν ἐμίσῃ τῇ ὁμο- ρω πόλῃ, διονύσιω τῷ γύνιδι τῷ νεόδμῳτο ἀφίερωσαν ἐκκλησίαν, τὸ καλαγάλασον καὶ ἀνδρόγυνον ἐν αὐτῇ ἰδρῶσαντες ἀγαλμα. ἐν δοροσῶν πόλῃ ἕ αὐτῆς τῆς θρακῆς ἐπισκο- μος αἰμιλιανὸς ὀνικηφόρος ἀγωνιστῆς, ὡς καπέωλινος ἕ τῆς θρακῆς ἀπάσης ἀρχιεπί- παρῶθη πυρᾷ. τὸ δέ γε μαρκε τῆς θρακῆς ἐπι- σκόπου δράμα, τῆς αἰγύπτου καὶ ἕ Φοκλέας μεγαληγορίας δειῖ, ἢ ἀξίας τὰ ἐκείνους παραβήσῃσι πᾶσιν ἐπῆθη γδ ὅτι ἐν τοῖς κωνσταντίνε καιροῖς εἰδωλῶν πι- μα καλαλύσας σκῶν, ἐκκλησίαν ἐδείμαθ, τὸν ἰβλιανὸς μεμαθηκότες θρακῆς οἰο- πόν, ἐγύμνωσαν τὴν δυσμένειαν. ὅ δὲ πᾶσι- τον μὲν ἀποδράσαι κατὰ τὸν διαχρητικὸν ἐπῆθη νόμον. ἐπῆθη ἕ ἔγνω τῷ ὡς ἀν- τὸν ἀντὶ σπῆθηθῆναι τινὰς, ἐπανη- κε τὸ καὶ αὐτὸν τοῖς μαιφόνους ἐξεδάκεν. ἕ λαβόντες, ἕτε ὡκλειραν ὡς πρεσβύτων, ἕτε ἠδέθησαν ὡς θρακῆς φρονιστῆν. ἀλ- λά καὶ βίῳ καὶ λόγῳ τὸν ἀνδρα κοσμέμε- νον, πρῶτον μὲν ἠκίσαντο, τὸ σῶμα γυμ- νῶσαντες, καὶ τοῖς μέλεσιν ἀπασιν ἐπι- θέντες τὰς μάστιγας. εἶτα εἰς ἕσπῆσιν δυσώδεις ἐμβαλόντες, καὶ κῆθεν ἀναγα-

γούτες, πῶς πλήθῃ τῶν μερακίων παρέδσαν, ἀφ' ὧν αὐτὸν κατακελιεῖν ταῖς γραφαῖσι καλεύσαντες, μὲν δὲ ταῦτα εἰς γύργαθὸν ἐμβαλόντες. καὶ γάρω καὶ μέλιτι χεῖσαντες, ὑπαίθριον ἠώρησαν ἐν θέρει ἀκμῇ, σφῆκας ὁμοῦ καὶ μελίπτερας εἰς θοῖνῃν περικαλέσμενοι. ταῦτα δὲ ἔδρων, δυοῖν θατέρω ἀναγκάζοντες, ἢ τὸν σηκὸν τὸν καταλυθέντα δομήσασι, ἢ τὴν τῆς οἰκοδομίας ἐκτίσαι δαπάνην. ὃ δὲ τῶν μὲν χαλεπῶν ἐκείνων ἠνείχετο παθημάτων, δρούσῃ δὲ τῶν περιφρονητῶν ἐδ' ἐπὶ πηγεῖν ἔκεινοι δὲ διὰ πονίαν αὐτὸν μὴ παρέχον ὑποφύοτες τὰ χρήματα, τὰ μὲν ἡμίση τῶν περιφρονητῶν ἠφίεσαν, τὰ ἄλλα δὲ ἐκίνην ἐκέλευον. ὃ δὲ ἔξηρητο μὲν, καὶ ὑπὸ τετῶν γραφίδων κατεμάχθη, ὑπὸ τε τῶν σφηκῶν καὶ τῶν μελίπτερον ἐδ' ἰόμεν, ἕμῶν οὐκ ἐδήλατας ἀληθινὰς ἀλλά καὶ ἐπιώταζε τοῖς ἀνοσοῖς, καὶ ἐλεγχον αὐτῶν μὴ εἶναι χαμαιζήλους καὶ ἄπληγους ἑαυτῶν ἢ ὑψηλὸν καὶ μελέωρον. τέλος δὲ, βραχὺ πῶς μόνον χρημάτων ἔζητησαν. ὃ δὲ, ἴσον εἰς ἀσέβειαν ἔφη, τὸ ὅσον γένετα δέναι, τὸ πάντα δέναι. ἔταως ἠπὴ δένει ἀπέλυσαν, ὑπερεγαδένει τὴν καρτερίαν, καὶ διὰ τῶν ἐναντίων εἰς τὰναντία μετατέθειες. διὰ γὰρ τῆς ἐκείνου γλώττης μελέμαθον τὴν δὲ σέβειαν.

atum, adolescentum multitudini tradunt, hortantes ut stylis suis eum confingerent. Post hæc reticulo inclusum, & garo ac melle inunctum, astu ardentissimo sublimem suspenderunt sub dio, vespas & apes ad eum fugendum invitantes. Atque hæc ab illis fiebant, ut duorum alterum præstare eum cogent, templum scilicet destructum instaurare, aut sumptus ad instaurandum suppeditare. Verum ille, gravissimos quidem cruciatus constanter tulit, nihil tamen eorum quæ ipsi proponebantur facturum se promisit. Tunc vero Arethusii, cum existimarent illum ob egestatem pecunias non offerre; dimidia parte ejus summæ quam petierant remissa, reliquum solvere illum iusserunt. At ille suspensus, & partim stylis compunctus, partim à vespis & apibus depastus, non modo significationem doloris nullam dabat, sed impios etiam deridebat: & illos quidem humiles atque in terram depressos esse agebat; se vero sublimem atque excelsum. Ad extremum Arethusii, exiguam admodum pecuniam ab eo flagitarunt. At ille, vel unum obolum dare, ejusdem impietatis esse respondit ac summam integram præstare. Hoc modo superati eum dimiserunt, patientiam ejus magnopere mirantes, & per contraria in contrarium versi. Nam ex ejus ore Christianam religionem postea didicerunt.

Κεφ. η'.

Τίνα κατὰ χεῖρας ἰανῶν ἱερομοδιστῶν.

Καίετέρα δὲ μυρία παύλα καὶ γῆς καὶ θαλάσσης, καὶ ἐκείνον τὸν καιρὸν ὑπὸ τῶν δυσεβῶν καὶ τῶν δισεβῶν ἐτολμήθη, καὶ γὰρ προφανῶς λοιπὸν ὁ θεομισθὴς καὶ τῆς δισεβείας ἐνομοθέτη. Καὶ πρῶτον μὲν ἀπηγόρευσε τῶν γαλιλαίων εἶναι παῖδας, ἔτω γὰρ τὴν σαβῆρος ἡμῶν εἶναι βιασώτας ἠνόμαζε, ποιητικῶν καὶ ἠθελικῶν καὶ φιλοσόφων μετὰ ἀγαθὰν λόγων, τοῖς οἰκείοις γὰρ, φησι, πλεονεξίαν καὶ τὴν παροικίαν βαλλόμεθα. ἐκ γὰρ τῶν ἡμέτερων συγγραμμάτων καθοπλιζόμενοι, τὸν καθ' ἡμῶν ἀναδέχοντο πόλεμον. μὲν γὰρ τὸν ἕτερον τετέθεικε νόμον, εἶναι γαλιλαίους κελεύων τῆς στρατείας ἐξελαίνεσθαι.

C A P. VIII.

Quas adversus Christianos leges tulit Julianus.

ALIA præterea innumera per idem tempus, ab impiis hominibus adversus pietatis cultores, terra marique perpetrata sunt. Jam tum enim Deo infestus Tyrannus, palam adversus pietatem leges ferre cœperat. Ac primo quidem vetuit, ne Galæorum filii: sicut enim Christianos vocabat: Poeticæ & Rhetoricæ ac Philosophiæ studiis erudirentur. Nostris enim, agebat, pennis ut est in vetere proverbio, configimur. Quippe nostrorum scriptorum armis instructi, bellum contra nos gerunt. Post hæc aliam legem tulit, quâ Galæos jubebat militiâ expelli.

CAP. IX.

Delegatione & fuga magni Athanasii.

EODEM tempore Athanasius, quintuo tertio quidam in cunctis pro veritate certaminibus invictus, aliud rursus discrimen subiit. Nam daemones cum efficaciam linguæ & precationum Athanasii ferre non possent, ministros suos ad maledicta in eum congerenda incitarunt. Ac multa quidem in eum dixerunt, poscentes ab impietatis patrono, ut Athanasium urbe expelleret: Inter cætera vero hoc adiecerunt; Si Athanasius remanserit, nullum Gentilem esse remansurum: illum enim cunctos ad suas partes brevitraducturum. His supplicationibus admittis, Julianus Athanasium non modo pelli iussit, verum etiam morte multari. Ea re contentis Christianæ religionis sectatoribus prædixisse fertur, motum illum brevi cessaturum. Nubem enim esse dixit, quæ celerime dissolveretur. Subduxit se tamen, cum eos qui contra ipsum missi fuerant, advenisse jam comperisset, nactusque in ripa fluminis navigium, subvectus est in Thebaidem. Is vero cui cædes Athanasii mandata fuerat, auditâ ejus fugâ, quantocivus eum persequi cœpit. Quem præveniens quidam ex familiaribus Athanasii, cum festinare illum nunciasset, nonnulli ex comitibus orabant, ut in solitudinem desisteret. Ipse vero gubernatori præcepit, ut navigium rectâ Alexandriam dirigeret. Sic igitur cum contra persecutorem ipsum navigarent, occurrit is qui mandatum cædis acceperat; & quantum inde abesset Athanasius, sciscitatur. Ille haud procul abesse eum respondit: eoque dimisso Alexandriam profectus, reliquo tempore Imperii Juliani, ibi delituit.

CAP. X.

De Apolline Daphneo, & de sancto Babylas.

JULIANUS vero cum bellum Persis inferre vellet, ad cuncta quæ in orbe Romano erant, oracula fidissimos ex subditis suis misit. Ipse Apollini Pythio qui apud Daphnem colebatur, supplicavit, ut futura sibi ostenderet. Respondit Apollo, cadavera mortuorum in proximo collocata obitare vaticiniis: ea prius transferenda esse alium in locum; se deinde respon-

Κεφ. θ.

Περὶ τῆς ἐκείνου τῷ ἁγίῳ Ἀθανασίῳ καὶ φυγῆς.

ΚΑΤΕΤΟΝ τὸν χρόνον Ἀθανάσιος πάλιν ὁ πᾶσι δὲ τῆς ἀληθείας ἀγωνιστῆς, ἕτερον ὑπέμεινε κίνδυνον. ὅτε ἐνεγκόντες γὰρ οὐδαίμονες τῆς Ἀθανασίῳ γλώττης καὶ περὶ δουχῆς τῷ ἰχθύν, ὅτε οὐκ εἰς ὑπεργὰς εἰστας καὶ ἐκείνη λαιδορίας καθώπλισαν. καὶ πολλὰς μὲν καὶ ἄλλας ἀφῆκαν Φωνίας, ἀντιβολήσας τοῖς προσάτλω τῆς ἀσεβείας ὄξελασάν τὸν Ἀθανάσιον. προσέειπεν ὁ καὶ ταῦτ' ἔειπε Ἀθανάσιος μείνει, ἕδ' εἰς ἔθλων μείνει ἅπαντας γὰρ εἰς τὸν οὐκ εἰς τὴν ἑσθῆν. ταῦτα ἰσχυρῶς τὰς ἐκείνου δὲ ἑξάμηναι, ὅτε ὄξελασάν τὸν Ἀθανάσιον, ἀλλὰ καὶ ἀναρεθῆναι τὸν Ἀθανάσιον. τῷ δὲ διασωτῶν ὁρῶν δ' ἔβω, προσρηκέναι λέγει τῷ ταχίαν ἔθωρθε καὶ ἀλυσιαν. νέφος γὰρ αὐτὸν προσηγόρθε διαλυόμενον ὅτι τάχιστα. ὑπεχάρησε ὁ ὅμως, ἐληλυθέναι τὰς ἀπεσαλμένας μεμαθηκώς; καὶ πορθεμίον δ' ἔβω τῷ ὄχθω ἔπολαμῆ, ἔπει τὴν θεαίων χώραν ἀνήγε. ὁ δὲ ἀνελεῖν αὐτὸν προσεβλήμενος, πυθόμενος τῷ φυγῶν, κατακράτος ἐδίκασε. ἕτερος δ' ἔβω τῷ γωεῖμων προσρηκόμενος ἐξ ὄψερα ἰλαίνην αὐτὸν εἰρηκότες, πνέει μὴ τῷ σωόντων ἔπει τὴν ἔρημον ἐκκλήναι ἐκέθω. αὐτὸς δὲ, τῷ κυβερνήτῃ ἔπει τῷ ἀλεξάνδρῳ ἰδύνατο πορθεμίον ἐκέλευεν. ἔτω δὲ αὐτὸν καλὴν κρῖτῃ δ' ἰσχυρῶς φερομένων, ἦκεν ὁ τὸ θανάτε τὰς ἐπέλας δεδεγμένους. καὶ πῶς ἄφες κεν ὁ Ἀθανάσιος, ἦρε. ὁ δὲ πειλάσει τὸν εἰπὼν, ἐκείνον μὴ ἀπέπεμψεν. αὐτὸς δὲ τῷ ἀλεξάνδρῳ καλέλασε, καὶ τὸ λειπόμνον τῆς ἰσχυρῆς βίβλης αὐτὸν διέλαθεν.

Κεφ. ι.

τὰ κατὰ τὸν ἀπὸ λλωνα τὸν ἐσάφην, τὸν ἁγίον βαβύλας.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ ὁ πέρσας Ἰσραηλίσσαι βαλόμενος, εἰς ἅπαντα μὴ τὰ καὶ τὴν ἑωμαιαν ἡγεμονίαν χρηστῆρα ὅτε δίνεσάτες τῷ ὑπὸ κίων ἔξεπεμψεν αὐτὸς δὲ τὸν πύθιον τὸν δ' ἄφ' ἑαῖον ἰκετευσεν, δηλώσαι οὐ τὰ ἐσόμενα. ὁ δὲ ὅτε γήτων δούλιας νεκρῶς ἔφη ἐμποδῶν γίνεσθαι τῆς μαλίσαι, καὶ χρῆναι τῆς πῶστερον εἰς ἕτερον μελάσειναι χρωσιον, εἰδ' ἔτος ἀπαγ-

γέλαι τῶν περὶ ῥήσιν ἐγὼ ἀνέειμι πῖ, μὴ
 ἔτεμνες ἐκκαθαρθέτω. Καὶ ἐκείνον ὃ
 τὸν καιρὸν αὐτῷ καλέσθητο Ἑκαλλιῆς μάρ-
 τυρῶ βαβύλα καὶ τῶν Συναθησανίων αὐτῶ
 μφερακίων τὰ λείψανα. καὶ δὴ τῶν ὁ Ἰου-
 δόμανις, ὑπὸ τῆς ἐκείνης χεῖρος τῆς Σωή-
 θης ψευδολογίας εἰργόμην. τὸ δὲ καὶ
 ἰελιανὸς Σωείς. ἐκ γὰρ τῶν παλαιῶν οὐσεβείας
 ἰγνώκῃ τῶν μαρτύρων τῶν δυνάμιν. ἀλλο μὴν
 ἐκείθεν ἐδὲν νεκρὸν μελέκομισε σῶμα. μόνον
 ὃ τῶν νικηφόρων μαρτύρων τὰ λείψανα, τοῖς
 ἔχεις θιασώταις μελενέκιν παρηγήσεν.
 οἱ ὃ ἀσμένως τὸ αἶμα καλαλαβόλλες, καὶ τῶν
 ζώγες τεθιχότες τῶν λάρνακα, πανδημῶ
 ταύτης ἠγέθη, χορδούλλες καὶ τῶν δαυϊτικῶν
 ἀδούλλες μελωδίαν, καὶ ἐκάσον κώλον ἐπι-
 φεγόμενοι αἰχμωθῆσαν πάντες οἱ πρὸς-
 κινεῖς τοῖς γλυπτοῖς. ἦσαν γὰρ δαίμονες
 ὑπελάμβανον, τὸ μάρτυρ τῶν μελέτε-
 σιν.

A daturum. Nihil enim se dicturum esse,
 templo minime repurgato. Erant enim
 tunc temporis in eo loco depositæ, in-
 victissimi martyris Babylæ, & ado-
 lescentum, qui cum eo occisi fue-
 rant, reliquiæ. Satisque apparebat,
 falsum vatem martyris illius virtute, à
 consueta oraculorum vanitate prohi-
 beri. Quod cum ipse quoque Julianus
 probe nosset: ex pristina enim religio-
 ne quam professus fuerat, perspectam
 habebat martyrum potentiam: aliud
 quidem cadaver nullum inde transtu-
 lit: solas vero invictissimorum marty-
 rum reliquias, à Christianæ religionis
 cultoribus exportari iussit. Hi alacri a-
 nimo ad lucum venientes, arcam car-
 pento quod à bigis trahebatur, impolu-
 erunt: eamque catervatim præceden-
 tes, cum tripudio in urbem duxere,
 Davidicos hymnos canentes, & singu-
 lis versibus hanc clausulam addentes:
 Confundantur omnes qui adorant scul-
 ptilia. Martyris enim translationem,
 devictionem esse dæmonis existima-
 bant.

Κεφ. ια΄.

Περὶ θεοδώρου τοῦ ὁμοιωτοῦ.

Ιουλιανὸς ὃ τὴν ἐπιπέθειν αὐτῶ προσήμο-
 μῆν ἰαχύνων ὁκ ἐνεγκῶν, τῆ ὑσεραία
 τῆς χορείας ἐπείνης ἠγεμόνας Συλληθη-
 ναι προσέταξε. Καλέσθη ὃ ὑπαρχῶ ἀντη-
 κκαῦτα, καὶ τῶν ἰουσεβεία δελδύων, πῶ-
 σαι τὸν τύραννον ἐπέροῦθη, δόξης ἐφιέμενοις
 τοῖς χριστιανοῖς μὴ ὡσαυτὸν τὸ ποθεύμενον.
 ἰδῶν ὃ ὅμως τὸν βασιλεῖα ἐγκρατῆ ἠγιάθη
 ἔθυμῶ μὴ δυνάμενον, νέον πνῶ ζήλω θείῳ
 κοσμέμενον βαδίζοντα καὶ τὴν ἀγορῶν ἀε-
 πάσας, καὶ δημοσίᾳ τῶν ἑπι ξύλα κρε-
 μάσας, ἰμάσι μὴν τὰ νῶτα καλέξανεν, οὐδὲ
 ὃ δὴ ὠρεξε τὰς πλῆθος καὶ τῶν ποιῶν διετέ-
 λησεν, ἔωθεν δὲ ξάμενος, μέχρι ληγῆς ἡ-
 μέρας. εἶτα αὐτῶ τὰ ἐκ σιδήρε δέσμα ὡσε-
 θείς, φυλαχθῆναι προσέταξε. ταῦτα ἔω-
 θεν τὸν ἰελιανὸν διδάσας, καὶ ἔνεε τὴν καρ-
 τῆριαν ἀπαγείλας, ἐαυτῶν μὴ ἦσαν εἶναι, τῶν
 δε χριστιανῶν δὲ κλάσαν ἐλεεῖσθαι γινόμενα ἔτω
 πῶθις ὁ θεομισῆς, ταῦτα παθεῖν ἐτέρες ὁκ
 εἶας. καὶ μένοι καὶ τὸν θεόδωρον ἐκέλευσε
 τῆς ἐκείνης ἀφεθῆναι. τὸ γὰρ ἦν ὄνομα τῶ
 νέῳ ἐκείνῳ καὶ γυνάμ τῆς ἀληθείας ἀγωνιστῆ.

CAP. XI.

De Theodoro Confessore.

JULIANUS vero ignominiam ex ea re
 sibi illatam non ferens, postero die
 duces illius pompæ comprehendi ju-
 bet. Tunc Salustius qui per id tempus
 Præfectus erat prætorii: quamvis simu-
 lachtorum cultui mancipatus, tyranno
 persuadere conatus est, ne Christianos,
 qui martyrii gloriam ambibant, com-
 potes voti sui redderet. Sed cum vide-
 ret Imperatorem iram suam compri-
 mere non posse, adolescentem quen-
 dam Divino zelo præditum qui per so-
 rum incedebat, corripit iussit. Cumq;
 eum coram omni multitudine equuleo
 imposuisset, tergum ejus loris lacerati,
 & latera unguis fodi præcepit. Atque
 hoc à prima luce usque ad vespertam
 facere perseveravit. Post hæc ferreis
 vinculis constrictum custodiæ tradidit.
 Postridie mane cum rem ad Julianum
 retulisset, & adolescentis constanti-
 am narrasset, ipsis quidem cladenti
 atq; ignominiam, Christianis vero glo-
 riam hæc asserre adjecit. His perti-
 tus hostis ille Dei, alios similiter cru-
 ciati vetuit. Quin etiam Theodo-
 rum ex carcere dimitti iussit, hoc enim
 nomine adolescens ille & strenuus
 veritatis athleta vocabatur. Eun-
 R iij

postea nonnulli interrogarunt, utrum doloris aliquid sensisset, dum tam acerba & crudelia tormenta pateretur. Quibus ille respondit, initio quidem se non nihil doloris perferensisse: postea vero apparuisse sibi quendam, qui molliac frigido linteo sudorem vultus affluduc absteteret, & bono animo esse juberet. Atque idcirco cum cessassent carnifices, non gavisum se esse dixit, sed potius doluisse. Eodem enim tempore abcessisset etiam illum, qui ipsi foliatum præbebat. Porro falsiloquus dæmon, martyr quidem gloriam auxit; suum vero patefecit mendacium. Etenim fulmen cælitus missum, univertum fanum combussit, ipsumque Apollinis Pythii simulacrum in pulverem minutissimum redegit. Erat enim ex ligno, sed auro exterius obductum. Quod cum Julianus Juliani Imperatoris Avunculus, qui tum Comes erat Orientis, noctu accepisset, contento cursu Daphnen perrexit, opitulari studens Deo, qui ab ipsis colebatur. Sed ubi vidit Deum suum in favillam redactum, ædituos tormentis subjecit, incendium illud à quopiam Christiano excitatum fuisse suspicans. At illi quamvis torquerentur, adduci tamē non potuerunt, ut falsum quidpiam dicerent. Ignem enim non subitus exortum esse, sed supernè cœpisse ajebant. Adventantes etiam è vicinis agris rustici testabantur, fulmen cælitus irruens à se conspectum esse.

CAP. XII.

De sacris vasibus vindicatis: & de annona adempta.

VERUM impii, quamvis hæc ita esse compertum haberent, nihilominus contra hujus universi moderatorem Deum insurrexerunt. Nam & sacra vasa in publicum ætarium inferri Tyrannus præcepit: & majoris Ecclesiæ quam Constantinus ædificaverat, foribus obferatis, aditum eis interclusit qui illic congregari solebant. Eam autem Ecclesiam obtinebant eo tempore Ariani. Porro unà cum Juliano Orientis Comite in Ecclesiam ingressi sunt, Felix Comes sacrarum largitionum, & Elpidius privatarum Principis opum ac possessionum curam gerens, quem Romani Comitem privatarum vocare solent. Ajunt autem Felicem & Elpidium, cum Christiani essent,

τὸν ἕρπυλον, εἰ τὸ δόννης ἐπὶ τὰς πικρὰς ἐκείνας καὶ ὠμότατας ὑπομένοντας βασιάνες. ὁ δὲ φησι, τὴν μὲν δόξην ὀλίγην ἀλλήδόν τὸ αἰδοῦναι. εἶτα ἐπιφανῆσαι πᾶσι δὲ τὴν μαλακίαν τῆς ψυχῆς ἕως ὅπου σιωπῶντες ἐκματόμενοι τὸν ἰδρωτὰ, καὶ παρεχόμενοι θαρρῆν διατοίετο τῶν δημίων παυσαμένων, ἕχ' ἡδὴ ἦναι, ἀλλὰ ἀναστῆναι ἐφ' σιωπῶντα γὰρ ἐφ' ἡ τὸν τὴν ψυχῆς ἰσχυρὰν προσφέρουσα. ὁ δὲ ψευδομαυρίαι δαίμων, ἕ μὴ μαρτυρῶ τὸ κλέψαι ἐπιβύσσει, τὸ δὲ οἰκείον γυμνωσε ψυδῶ. σκηπτοὺς γὰρ ἐρανόθεν καταπεμφθεῖς, τὸν σικόν ἐπέπρησεν ἀπαίτια, καὶ αὐτὸ τὸ πῦρ ἀγαλμα κόνιν λεπτοτάτην ἀπέφηνε. ξύλον γὰρ ἰδὼν, ἐξώθεν ἀλλ' ἠλκμύλον χρυσοῦ. τῆτο ἰελιανὸς ὁ ἰελιανὸς θεῶν κλῶματων, τῆς εἰσῆς ἡ ὑπαρχῶν ἰδὼν, καὶ τὰ χεῖρα ἐλαύνων τὴν δάφνην κατέλαβεν, ἐπιχερῆσαι σκεδάζων τὴν παρ' αὐτῶν προσκυνημένῳ θεῷ. ἰδὼν δὲ τὸν καλεῖμενον θεόν, κόνιν γεγνημένον, ἐδὼ νεωκόρος ἠκίετο, ὡς χεῖρα ἀναστῆναι τὸν ἐμπρησμένον γεγνηῶς τοπάζων. ὁ δὲ καὶ κίεζομενοι φανῆσαι ψευδῆς ἐκείνην ἐχόντων. τὸν γὰρ ἐμπρησμένον ἔλεγον ἐκ κάτωθεν, ἀλλ' ἀνωθεν λαβεῖν τὴν δόξην. καὶ τῶν πλησιωχῶρων ἡ ἀγροίκων τινὲς ἀφικόμενοι, ἔφασαι ἐρανόθεν ὅτι πρὸς ἡρα φερόμενον τεθεαῖται.

Κεφ. 16.

Περὶ τῶν ἐμμέσων τῶν ἱερῶν κερμηλίων, καὶ τῶν ἱεροσάντων ἀφαιρέσεως.

ΑΛΛὰ καὶ ταῦτα ἐτώσι γεγνηῶς μεμαθνηκότες ὁ δὲ εὐεβῆς, καὶ ἕθερ τῶν ὀλων ὠπλίζοντες τὰ τε ἱερά σκεδῆσι βασιλικαῖς ταμείοις ὁ τύραννος ὡς δὲ ὁ δὲ ἰσχυρὰ προσεῖχε. ἕ τὴν μεγάλης ἐκκλησίας, ἡν κωνσταντῖνος ἐδέματο, κατέπλωσε τὰς θύρας, ἀεὶ τὸν τοῖς εἰς αὐτὴν ἀφροῖζομένοις ἀπέφηνεν. ὁ δὲ τῆς δόξης συμμορίας ταύτην τνικαῦτα κατέειχον. ἰελιανῶ δὲ γε τὴν εἰσῆς ὑπαρχῶν συνήσθησαν εἰς τὸν θεῖον νεῶν, φήλιξ μὴν ταμίας ὢν τῶν βασιλικῶν θησαυρῶν ἐκπιδῶν τῶν ἰδίων τῶν βασιλικῶν χρημάτων τε καὶ κλημάτων τὴν ἡγεμονίαν πεπεσυμένος, κόμηλα ἡ πριβάτων τῶν τοῖστον πρὸς σαγορδύνην εἰώθασιν ῥωμαῖοι, καὶ τὸν φήλικα ἡ καὶ τὸν ἐλπίδιον φασὶ χριστιανῶς.

δύσας διποσήναι τῆς δυσεβείας, χαριζομένους τῶν δυοσεβῶν βασιλεῖ. ὁ δὲ Ἰουλιανός, ἐργον μὲν καὶ τῆς ἱερέως τεραπέυης ἐξέκρινε. τὸν δὲ δίζωιον πρὸς αὐτὸν καλύσαι, καὶ τῆς κόρης ἐπάταξε. Φάναι δὲ λέγει ὡς ἔρηματα τῶν χριστιανῶν τῆς θείας ὑπαρχῆς κηδεμονίας. ὁ δὲ Φήλιξ τῶν ἱερῶν σκεδῶν τῶν πολυτέλειαν θεασάμενος. κωνσταντίνου γὰρ καὶ κωνσταντίνου φιλομίως ταῦτα κατεσκιάσαν. ἰδὲ ἐφη, ἐν ποίοις σκεδέσιν ὑπερέει ὁ μαρίας υἱός.

A essent, in gratiam impii Principis à vera pietate descivisse. Et Julianus quidem, sacramentam perminxisse dicitur. Cumque Euzoius id facinus prohibere vellet, colaphum ei inflixit. Adjecit etiam, Christianorum res Divinâ providentiâ destitutas esse. Felix vero sacrorum vasorum magnificentiam conspicatus: Constantinus enim & Constantius ambitiose fabricari ea iusserant: Ecce, inquit, quibus vasis Mariae Filio ministratur.

Κεφ. ιγʹ.

Τὰ κατὰ Ἰουλιανὸν τὸν θεῖον τῶν βασιλέων, καὶ τὸν ἀπὸ αὐτοῦ ἀσεβῆς.

Ἀλλὰ τῶν δυοσεβῶν τέτων καὶ μανικῶν ἀτολημάτων ἐκείνους μακρῶν ἔπασαν δῆκας. Ἰουλιανός μὲν γὰρ ἀδελφικὰ νόσῳ χαλεπῆ πᾶσι πεσῶν, ὑπὸ σπηδεῶν διεφθάρη τὰ ἔγκατα καὶ τῶν κόπρων ἐπέπαιε τῶν ἀποκριτικῶν μοριῶν παρέπεμπεν, ἀλλὰ τὸ μυσταρὸν σῶμα τὸ τῆς βλασφημίας γρόμῳ ὄργανον, ἀποκρίσεως κόπρον ἐγχεῖτο μόριον. Φασὶ δὲ αὐτῷ τῶν γυναικῶν πρὸς λαμπρῶν μόνων, ταῦτα φάναι πρὸς τὸν ὁμόλογον ὑμνεῖν ὡς ἀνερτὸν ἑλπίσας χριστὸν προσήκη, ὅτι οὐ διὰ τῆς παιδείας, τὴν οἰκίαν ὑπέδραξε δύναμιν ἑδὲ γὰρ ἀνέγνως πρὸς ὁμοῦ σὺ πολέμῳ, εἰ τῆ σιωπῆς μακροθυμία χρυσάμενος, ταύτας οὐκ ἔως θελάτας πηγάς ἐκπέπαιε. ἐκ τῶν δὲ τῶν λόγων καὶ τῶν ἐπιπέμῳ παθῶν, συνείκει τῆ νόσῳ τῶν αἰτίων ὁ δειλαῖος, ἀποδέναι τῶν ἐκκλησιῶν τὸν βασιλέα ἰκέτευσε τοῖς ταύτης ἐς ἐρημίους, ἀλλ' ἔτι ἐκείνον ἐπέσειε, καὶ αὐτὸς ἔβρισε τὸ τέλος ἐδέξατο. ὁ δὲ Φήλιξ ἐξ ἀπίστης θεήλατον καὶ αὐτὸς δέξαμενος μάστιγα, αἷμα πανμερίον τε ἑσπανύχιον ἐκ τῆ σῶματῶς ἔφερε, τῶν ἀγίων τε σῶματῶς πανταχόθεν εἰς τὸ συρρέον τῶν μόριον ἔτα ἡ παντός, ἀπανηθῆναι ἑσπαιμάτος, ἀπέσειε, καὶ αὐτὸς, καὶ τῶν αἰώνῳ παρεπέμθη θανάτῳ. ἔτσι μὴν ἐν τῇ δυσεβείᾳ ταύτας ἔπασαν δικας.

CAP. XIII.
De vindicta Dei in Julianum Imperatoris avunculum, & alios impios.

VERUM isti, horum impiorum atque infanorum facinorum illico penas dederunt. Nam Julianus confestim gravissimo morbo correptus est, ita ut intestina ejus putredine confunderentur: nec per solitos meatus sterces egereret, sed impurum os quod blasphemiae instrumentum fuerat, excrementis alvi meatum preberet. Ejus autem conjux, fide ac religione insignis femina, maritum his verbis allocuta esse dicitur: Christum Servatorem laudare debes, mi vir, qui hujusmodi castigatione suam tibi potentiam declaraverit. Nescires enim quis sit contra quem pugnabas, si solita usus patientia, has tibi plagas divinitus infligere noluisse. Ex his verbis & ex dolorum quibus premebatur magnitudine, cum causam morbi sui miser intellexisset, Imperatorem rogavit, ut Ecclesiam iis quibus adempta fuerat, restitueret. Sed neque Imperatori persuasit, & ipse protinus ex hac luce sublatus est. Felix vero, ipse quoque divino flagello repente percussus, sanguinem diu noctuque per os emisit, omnibus undique venis in eam corporis partem confluentibus. Sic universo sanguine effuso, ipse quoque extinctus est & morti aeternae traditus. Atque hi quidem impietatis suae ejusmodi penas dederunt.

Κεφ. ιδʹ.

Περὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἱερέως.

ΝΕΟΣ δὲ πρὸς ἱερέως ἐν δυσεβείᾳ τεραφείς, καὶ ἐκείνον τὸν καυρὸν εἰς τὸν τευσεβῶν μελέτη χορὸν. γυνὴ γὰρ πρὸς ἀπίστος ἐν

CAP. XIV.
De filio Sacerdotis.

PER idem tempus adolescens quidam filius Flamini, in falsa religione educatus, Christianorum corpori sese adjunxit. Mulier quaedam insigni pietate,

& diaconatus dignitate prædita, matri
hujus familiaris erat. Hæc illum unâ
eum matre venientem: erat enim ad-
huc adolefcens, benivole ample-
ctebatur, & ad pietatem cohortaba-
tur. Mortua interim matre, adole-
fcens nihil fecius invisebat mulierem,
& confuetâ ejus institutione fruebatur.
Cumque ejus consilia firmiter ample-
xus esset, rogavit magistrâ, quo tan-
dem modo paternam superstitionem
effugere, & veritatis quam illa prædi-
cabat, compos fieri posset. Cui illa,
patrem fugiendum esse respondit, eiq;
præponendum creatorem tam ipsius,
quam patris: migrandum præterea in
aliam urbem, in qua latere possit, &
impii Principis manus evadere. Ipsa
vero id sibi curâ fore pollicebatur.
Tum adolefcens: Veniam igitur ad te
deinceps, inquit, & animam meam tibi
committam. Paucis post diebus Julia-
nus publicum epulum celebraturus,
Daphnen venit. Unâ cum illo venit
etiam adolefcens pater, quippe qui
& flamen esset, & Imperatorem asse-
ctari solitus. Erat autem cum patre
tum iste, de quo loquimur, adolefcens,
tum ejus frater. Ambo quippe erant
æditui, Imperatoris cibos aqua lustrali
aspergere soliti. Septem diebus apud
Daphnen festum agi mos est. Primo
igitur die, cum iste juxta Imperatoris
adstans stibadium, cibos solenniter
adsperisset & scelere complevisset, con-
fessim Antiochiam pertexit. Et ad exi-
miam profectus mulierem: Ego quidē,
inquit, adsum, nec fidem datam fecelli.
Tu vero salutem & animæ & corporis mei
consule, & præsta quod promisisti.
Tum illa protinus conlurgens, adole-
fcentem deducit ad virum Dei Mele-
tium. Ille juvenem aliquandiu mane-
re jussit in superiore domus cœnaculo.
At pater filium suum quærens, Daphnē
circumire cœpit. Reverlusque in ur-
bem vicos omnes & compita peram-
bulabat, oculos quoque versus con-
jiciens ejus investigandi causâ. Postquam
vero ad eum locum venit in quo domi-
cilium erat divini Meletii, sublatis o-
culis videt illum per cancellos prospici-
entem. Statimque ingressus, corri-
puit eum atque abduxit: & domum re-
ductum, primum quidem multis ver-
beribus cecidit. Deinde candentibus
veruculis manus ejus ac pedes & dorsū
inussit. Postremo cum eum in cubiculo
inclusisset, claustris exterius additis

Α
αλαθεία, καὶ τὴν διακονίαν ἡξιωμένη χρα-
μαίθη, Συνήθης ἦν τὸ τέτυκτον μπερὸς αὐτὴν τε-
τον μπερὸς ἀφινομένον, ἐτι γὰρ μερα-
κύλιον ἦν, ἠσπάζετο τε καὶ πρὸς ἑσπερον εἰς εὐσε-
βίαν. καὶ τὸ μπερὸς ἡ τελευτήσασσας ἀφικεῖται
πρὸς ταύτην ὀνέθη, καὶ τὸ Συνήθης διδασκα-
λίας ἀπήλανε. παρὶως ἡ τὰς συμβελάς εἰς
δεξάμενθη, ἠεὶ τὴν διδασκαλον, πῆς ἀν γυ-
νοῖς πόρος δι' ἐδναθὸν καὶ τὴν ἑπατὸς δὲ
δαμονίαν φυγεῖν, καὶ τὸ παρὶ αὐτῆς κηρυττομέ-
νης ἀληθείας μεγαλαχεῖν. ἡ ἡ λέγει χρεῖται
τὸν πατέρα φυγεῖν, καὶ πρὸς αὐτὸν αὐτὸς
κακίους δημιεργόν, καὶ πόλις ἑτέραν καταλα-
εῖν ἐν ἡ λατρεῖν ἑδναθὸν καὶ διαδραναί τε δι-
σεβῶς βασιλέως τὰς χεῖρας ὑπῆρχετο ἡ τε-
τε προνοήσῃ αὐτῆ. ἀτὰρ, ἐπὶ ὀνέος, ἡξω λα-
πον, καὶ τὸ ἑμᾶν τὸ ἑμᾶν δὲ ἑμᾶν δὲ ἑμᾶν δὲ
γον ἡ διελθεσὼν ἡμερῶν, ἐδναθὸς μιν εἰς τὴν
δάφνην δημοδομίαν ἐπιπέσων ἀνῆλθε σι-
ανῆλθε ἡ καὶ ὁ τέτυκτον πατήρ, ἡ εὐσεβῶς τε ἀν κα-
θῶς συνέπεσθ τὸ βασιλεί. τὰ ἡ πατὴρ συνῆλ-
θεῖται. ὁ τέτυκτον γὰρ ἀδελφός. νεωκόρω γδῆσῃ
τὰ βασιλέως ἐδναθὸν ἀφικεῖται ἡ εἰς τὴν
ἡμέρας ἐν τῇ δάφνη πανήγυρι ἐν εἰώθασιν
ἐν ἡμέρα τῇ πρῶτῃ παρασας ἐστὶ τῇ βασιλεί-
ως ἐδναθὸν, καὶ τὰ ὄψα καὶ τὸ ἐδναθὸν διαρράνας καὶ
ἑμῶς ἐμπλήσας. δρόμων χρεσάμενθη, τὴν
ἀντιόχεα κατέλαβε ἡ πρὸς ἡν θαυμασίαν ἐκεί-
νην ἀφικόμενος ἀνθρωπὸν, ἐπὶ μὴν ἡ καὶ ἑμᾶν
μὴ ψλοσάμενος τὴν ὑπόχρεσθ. σὺ ἡ ἑμᾶν
ἐκαίερας ἐπιμελήθη, καὶ τὴν ἐπαγγελίαν ἐκ-
πλήρωσον. ἡ εὐσεβῶς δὲ ἡ ἐν ἐκείνῃ διανασάσας
πρὸς τὸν τῆς θεῶν ἀνθρωπὸν μελέπον τὸν νεὸν ἀ-
πηγαγῆ. ὁ ἡ τῶς αὐτὸν ἀνω διάγῆν ἐν τὰ κα-
τασῶν γινώσκουσα ἐξεν. ὁ ἡ πατήρ τὸν παῖδα ἐπι-
ζητῆ, τὴν τε δάφνην ἀφικεῖται καὶ εἰς τὸ ἀνω
ἀφικόμενος, ἀφικεῖται αἰμας καὶ τῶς σενωπῆς
πάνσοσε ἀφικεῖται τὸ ὄφθαλμῶ, καὶ τῶς
ἀνχιδῶσαι ποδῶν. ἐπειδὴ καὶ ἐκείνο τὸ χρε-
εἶον ἐξῆσθ ἐδναθὸν κατὰ γῶν ὁ θεῶς εἰς με-
λεθη, ἀναβλέψας εἶδεν ἐκείνον διὰ τῆς
φάκῃς διακῆπῶν καὶ δραμῶν, εἰς κῆσθ τε καὶ
κατήλατ ἐ εἰς ἡν οἰκίαν ἀπαγαγῶν, πρῶτον μιν
αἰπὰ μάστιγας παμπόλλας ἐπήλα γρηῖτα ὀνέ-
λίους πυρακίωςας, καὶ τὰς χερσὶς τοῖς πο-
καὶ τοῖς νῶτοῖς ἐπέδνηκεν. ἐπὶ τὰ καθέρξας ἐν τῇ
θαλάμῳ καὶ κλειθρᾶ ἐξῶθεν ἐπιθῆς, εἰς τὴν
δάφνην

δάφνην ἀνήλθε ταῦτα εἰὼς ἀνδρὸς πρὸς εὐ-
ταήδη γεγονότος, διηγεμῆνός ἀκήκοα. προσέ-
θηκε δὲ ταῦτα, ὡς ἐνθεὸς ἡγούμενος καὶ θείας
χάριτος ἐμπλησθεὶς, συνέτερε, μὴ ἀπαίλιατα
ἔπατρος εἰδῶλα. ἐκωμώδῃ δὲ αὐτῶν τὴν ἀδελ-
φείαν. ὕφερον δὲ εἰς νεν λαβῶν ὅπως εἰδρασαν, εἰδὲ σέ-
τε τὴν ἔπατρος παρουσίαν, καὶ τὸν δευωτότην χει-
ρὸν ἠνυπόλησε νύσσα, ἔσυντείψαι τὰ κλει-
δρα καὶ τὰς θύρας ἀναπέτασαι. σὺ γὰρ δὴ ἔνεκα,
ἔφη, ταῦτα πέπονθά τε καὶ δίδρακα. ταῦτά
με, ἔφη, λέγουσι, ἔξεπεσε μὴ τὰ κλειδρα,
ἀνεώχθησαν δὲ αἰθύραι ἐγὼ δὲ πάλιν πρὸς τὴν
διδρακαλον εἰδραμον. ἡ δὲ ἁγία μοι γυναῖκός
ἀειτεῖσα. καὶ σὺν αὐτῇ γε εἰς τὴν καμάραν κα-
θισασα, τὰ θείω με πάλιν μελελιῶ πρὸς ἡγα-
γρο. ὁ δὲ τῷ ἱεροσολύμων με παρέδωκεν ἐπι-
σκόπων κύριλλος δὲ τμηματὰ ἦν. καὶ ἔτω νύκτωρ
εἰς τὴν παλαιστίνην ὠρμήσαμεν. μετὰ δὲ τὴν ἡλια-
νὸν τελευτήν, καὶ τὸν πατέρα ἐδίπρος τὴν ἀλήθει-
αν ἐποδήγησε. καὶ τὸ γὰρ ἡμεῖς μετὰ τῶν ἄλλων
εἰδδαξέ. τὸτον μὴν δὲ τὸ πρόπον ἔτοι πρὸς θεο-
γνωσίαν ποδήγησεν, ἐν τῇ ἑβραϊῶν μελέλαχον.

A Daphnen rediit. Hæc ego illum jam
fenem narratam audivi. Qui hæc e-
tiam adiciebat, se divino numine af-
fatum, & cœlesti repletum gratia, pa-
tris simulachra omnia contrivisse, &
infirmitatem eorum derisisse. Postea
vero cum facinus suum ipse considera-
ret, patris reditum expavisse; & orasse
Christum Dominum, ut opem sibi fer-
re veller, & contritis claustris fores a-
periret. Tuâ enim causâ, aiebat, hæc
pertuli, hæc feci. Hæc cum dicerem,
inquit, subito ceciderunt claustra, &
fores apertæ sunt. Tum ego rursus ad
magistrum cucurri: Illa vero, cum me
muliebri veste induisset & in basternâ
collocasset, rursus ad divinum Meleri-
um me adduxit. Ille Hierosolymorum
me tradidit Episcopo, qui tunc Cyril-
lus vocabatur. Atque ita noctû in Pa-
læstinam profecti sumus. Caterum
post obitum Imperatoris Juliani, iste
patrem quoq; suum ad veram religio-
nem perduxit. Nam & hoc inter alia
nobis narravit: Hoc modo isti ad Dei
cognitionem adducti, salutem confe-
cui sunt.

Κεφ. 18:

Περὶ εὐσεβείων καὶ μαξιμῶν τῶν Ῥωμαίων.

Ιουλιανὸς δὲ παρρησιαίτερον, μάλλον δὲ ἀ-
ναιδέστερον, καὶ τὸ ἀσεβείας ὠπλίξεν, τὸ μὴν
τῆς θρησκείας ἀσεβείας προσωπέον, πάσης
δὲ κατὰ κελεύων ἔθηκεται, πρὸς τὸν τῆς ἀσε-
βείας ὄλεθρον τὰς ἑξαπαλιμένους ἀγρόντων.
πρῶτον μὴν γὰρ τὰς ἐν τῷ ἀσφ καὶ τὰς ἐν δάφ-
νη πηγάς τὰς μυσαρῶν θυσιῶν ἐμόλυνεν, ἢ
ἐκάστος δόπλων τὸν ἀνάματος μελέλαχον
τὸ μύσας, ἐπέτα δὲ καὶ τὴν ἀγορὰν προ-
κείμενα, τὰ μιάσματα ἐνεπίμπλα ἀειερ-
ραίνοντο γὰρ ἀετοὶ καὶ κρέα, καὶ ὀπώρα καὶ λάχα-
να, καὶ ὅσα ἀλλα εἰδῶματα. ταῦτα ὀρώνητες, οἳ τὸ
τὸ ἔσσωκότος προσηγορίας τελευτηκότες, ἐσε-
νον μὲν καὶ ὠλοφύροντο βδελυγόμενοι τὰ γνό-
μενα μελέλαμβανον δὲ ὁμῶς, ἀποστολικῶν
ἀφθόμοινο νόμῳ. πάν γὰρ, φησι, τὸ ἐν μα-
κίλλω πωλέμενον εἰδῶμα, μηδὲν ἀνακερύνοντες
δια τὴν συνείδησιν. δύο δὲ πνευ ἐν στραίειά δια-
πέροντες ἀσπίδη φοροὶ γὰρ ἦσαν καὶ βασιλεύς
πέρεστεροι. ἐν τινὶ συμποσίῳ θερμότερον τῶν
γνωσμένων τὸ μύσας ἐθρήνησαν, καὶ τοῖς
θαυμασίοις τῶν ἐν βαβυλωνί διαπρεψαμένων

CAP. XV.

C De Juventino & Maximo Romanis.

JULIANUS vero libertius, seu potius
majorum impudentia, pietatem
oppugnabat: speciem quidem clemen-
tiæ præferens, sed revera laqueos ten-
dens & retia, quæ deceptos homines in
impietatis exitium traherent. Nam
primum quidem fontes, tum qui in ur-
be, tum qui in suburbano Daphnensi
erant, abominandis sacrificiis inqu-
navit; ut quicumque aquam gustallent,
communione sceleris inficerentur. De-
inde cuncta quæ in foro venalia erant,
similiter contaminavit. Panes enim &
carnes; olera item ac poma, cuncta de-
nique cibaria iustri aqua adsperge-
bantur. Quæ cum viderent Christiani,
gemebant ipsi quidem ac lamentaban-
tur, talia abominantes. Edebant tamen
obtemperantes legi Apostolicæ ita di-
centi: Omne quod in macello venun-
datur comedite; nihil interrogantes
propter conscientiam. Forte duo qui-
dam honoratioris militia gradu prædi-
ti: erant enim scutarii & stipatores Im-
peratoris: quodam in convivio abomi-
nanda hæc scelerata aliquanto vehemen-
tius deploraverant, & puerorum qui d-
lium Babylonicè inclaruerunt verba admi-
s

ratione digna usurpaverant. Tradidisti enim, aiebant, nos regi iniquo apostatae super omnes gentes orbis terrarum. Haec quidam ex convivis Imperatori indicavit. Ille cum optimos viros statim ad se adduci iussisset, interrogavit quid ab ipsis dictum esset. Illi ex interrogatione Principis occasione liberius loquendi arrepta, egregio quodam zelo incitati haec dixerunt. Nos in vera pietate educati, o Imperator, & praestantissimis legibus obtemperantes, quas scilicet Constantinus ejusque filii tulerunt, lugemus nunc, abominatione cuncta abs te repleri cernentes, & scelestis sacrificiis cibos potumque contaminari. Haec nos & domi deflevimus, & nunc apud te lamentamur. Hoc enim unum in tuo Imperio moleste ferimus. His auditis mitissimus ille & sapientissimus: sic enim a sui similibus appellabatur: clementiae larva deposita, impietatis vultum detexit. Et gravibus illos atque acerbis tormentis exoruciatos, hac vita privavit: imo, ut verius dicam, infelicitate illius temporis liberavit, & victoriae coronas eis conciliavit. Causam vero supplicii praetextuit, non pietatem pro qua interfecti sunt, sed linguae perulantiam. Ideo enim punitos esse dixit, quod Imperatorem contumelia affecissent. Atque haec ita divulgari praecipit, cum nomen atque honorem martyrii veritatis athletis invideret. Horum alter Iulianus, alter vero Maximinus vocabatur. Quos Antiochensium civitas tanquam veritatis propugnatores honore deposuit, & ad hunc usque diem annua festivitate veneratur.

CAP. XVI.

De Valentiniano, qui postea imperavit.

ALIIPTATE a honoribus ac dignitate conspicui, cum simili uli essent libertate, similes quoque coronas adepti sunt. Nam & Valentinianus, is qui paulo postea imperavit, tunc Tribunus Lanciariorum ad palatii custodiam constitutos regens, zelum quem pro pietate habebat, neququam dissimulavit. Forte amens ille in templum genii publici exultans intrabat. Utrinque ad januas adstabant aeditui, qui lultralis aquae adspersione ingressuros purgarent,

A μφρακίων ἐκέχρητο ῥήμασι. παρέδωκεν ἡμᾶς, ἐλέγον, βασιλεῖ σαρδανόμου δπως ἀτηπα-
ρα πάντα τὰ ἔθνη τὰ ὄντα ἐπὶ τῆ γῆς. ταῦτα
 πρὸ τῶν ὁμοσπαρέζων ἐκείνων μεμίνυκεν. ἐξ
 σαρδανίκα γε ἀγαγὼν ἐδὺ ἀείψας ἀνδρας ἐ-
 κείνας, ἐπυνθάνετο τίνα εἴη τὰ εἰρημένα. ὁ
 παρρησίας ἀφορμὴν ἐπέληφότες τὴν τὴ βα-
 σιλεως ἐρώτησιν, τὸν ἀξέπαινον σαρδανήζα-
 λες (ἦλον. εἶπον τοιαῦτα. ἐν δισσεβεία τεραφεί-
 ῶ βασιλεῦ ἐνόμοις ἀξέπαινοῖς δ' ἐδ' ἐλευκ-
 τες, κωνσταντίνω γ' ἡ τῶν ἐκείνων παίδων ἦσαν
 ὁ νόμοι, ὀλοφύρεμετα τὸν μύσας ἀπαίτια
B πω ἐπληρωμένα θεώμενοι, ἡ ταῖς ἐναγεσι βυ-
 σίαις τὰ βρώμαλα ἡ τὰ πότα μολυώμεθα
 ταῦτα εἰκοι τεθρηνήκαμεν, ἡ σὲ παρρησίας
 ἀποδύρεμετα. Ἔτο γ' ὁ δὴ μόνον τ' (ἦς δυσχε-
 ραίνομεν βασιλείας. τέτων ἀκέρσας ἰῶν λόγῳ
 ὁ πρᾶστατος ἡ φιλοσοφώτατος σαρδανῶν ἐκεί-
 νω προσομοίῳν ἔτος ὀνομαζόμενος, τὸ μὴ τ'
 ἐπὶ κείας ἀπεδύσατο προσωπείον τὸ ἦ τις
 δυσεβείας ἐγὺ μνωσε σαρδανῶν. καὶ πικρῶς
 αὐτοῖς καὶ χαλεπὰς αἰκίας ἐπὶ εἶναι κελύ-
 σας, ἐσέρησε μὴ τῆς παρρησίας (ῶης. μάλλιν
 ἦ ἡλευθέρωσεν ἐκείνας τεθρηνῶν καίρε, καὶ
 ἐδὺ νικηφόρος σεφάνος πρὸ ἐξέστησεν αἰπῶν ἡ
 τῆ πμωρία σιωήσασεν, ἐτὴν δισσεβείαν ὑπε-
 ἦς ἀνπεδέθησαν, ἀλλὰ τὴν παρρησίαν. ὡς βα-
 σιλεῖα γ' ὑβριώτας, ἐφησε πμωρήσασθαι
 ταῦτα ἡ θρυλλεῖσθαι προσέταξε, φθονὸν τῶν
 τῆς ἀληθείας ἀδελφῶν τῶν μαρτύρων πμω-
 ηγορίας τε ἡ πμῆς. τέτων ὁ μὴν ἐκ ἐκείνου, ἡ
 ἡ μαξιμῶνος προσηγορῶν τε τῆς ἡ ἀντιόχο
 πόλις ἀγωνίας δισσεβείας πμῆσασα, π-
 λυλεῖ σαρδανῶν ἐδ' ὠκε θήκη καὶ μέχει ἡ τῆς
 ἐρον ἐτήσιω δημοθονία γεραίρον.)

D

Κεφ. 15.

Περὶ βαλυντιανῶν ἡ ὑσερον βασιλευσαντες.

KΑΙ ἄλλοι ἦ τῶν ἐν τέλει ἡ ἀξιώματι πα-
 ραπρησίῳ χερσάμενοι παρρησίας, τῶν
 ἰσῶν σεφάνων ἀπὴλευσαν. Καὶ γ' ἐκ ἐκείνου
 ἀνὸς ἐκείνος ὁ μικρὸν ὑσερον βασιλευσας, χι-
 λιαρχος δ' ἐτὴν τῆς καὶ τῶν παρὲ τὰ βασι-
 λεία τεταμέναν λοχιοφόρων ἡγεμενος, ὁν ἐ-
 χει ὑπερ τ' δισσεβείας ἐκ ἀπέκευθε (ἦλον. ὁ
 μὴν γ' ἐμ βρογῆτος ἐκείνος εἰς τ' τῆς τῆς
 νος εἰσὴν χορδίων ἐκατέρωθεν τ' θυρῶν εἰσῆλ-
 σαν κωκόρη περιφραγῆτοῖς ἐδὺ εἰσιόντας

προκαταίροντες ως ονόμιζον. ἐπεδὴ ἡ βασιλεύς ἠγάπησεν τὴν χλανίδι ρανίδα πελάσασαν εἶδεν ἀλεξάνδιαν ὁ βασιλεὺς ἐκατέρως τὰ τε χάριτες ὑψηλῶς, πῶς ἐπαύσε τὸν νεωκόρον, μεμολύνθαι φήσας, ἐκακὰ ἄρθαι. θεασάμενος ἡ τὸ γεγονὸς ὁ δὲ ἀγίος, εἰς φρέσιν αὐτὸν ᾤδεν τὴν ἐρημὸν κείμενον ἐξέτεμψεν, αὐτὸς διὰ γὰρ προσελαχώς, ἀλλ' ἐκείνος μὴ ἐνιαιεὶς ἢ μνηῶν διεληλυθότων ὀλίγων, μισθὸν τὸ ὁμολογίας τὴν βασιλείαν ἐδέξατο. ἔγδο μόνον ἐν ἐκείνῳ τῷ βίῳ ἐδύ τῶν θείων ἐπιμελομένους ὁ δὲ καὶ γεραίρῳ κρήνης. ἀλλ' ἐστὶν ὅτε καὶ ἀδελφικά τῶν ἀγαθῶν πόνων ὀρέγεταις ἀνιδόσας, ταῖς ἀβίχρησι γινόμεναις δωρεαῖς ἄς ἐλπίζομενας πεισμένῳ. ὁ δὲ τυραννικῶς ἕτερον κτ' ἡ δὲ οὐκ ἐβίβησε μηχανήματα τοῖς γυναικῶν καὶ ἀλλόδοις κτ' τὸ παλαιὸν ἐστὶ διανέμων χρυσίον, ἐκατέρωθεν μὴ αὐτὸς ἐπὶ θρόνῳ βασιλικῷ. προσέθηκε ἡ δὲ τὸ ἐστὶ βωμὸν ἀνδράκων πλήρη, καὶ λιβανωτὸν ἐπὶ τῷ τετραπέδῳ παρεπέθηκε. προσέταξε ἡ τῶν χρυσίων κομιζομένων ἕκαστον πρῶτον ἐπιβαλεῖν τῷ βωμῷ τὸν λιβανωτὸν εἶτα τὸ χρυσίον ᾧ δὲ ἀπὸ τοῦ ἰσάου δεξιᾶς τὴν δεξιὴν ἀγνὴν ἢ πλείους μὴ ἠγνόησαν πανηλωσῶς. ἢ ἡ προμεμαθηκότες, σκηψάμενοι νόσον, τὴν χαλεπὴν ἐκείνην διέφυγον θῆραν. ἄλλοι δὲ τῶν χρημάτων ἀσεβόμενοι, τὸ σφέτερας καὶ ἀλιγώρησαν σαλήσεως. ἕτεροι δὲ δόλια προῦδωκαν τὴν ἀσεβείαν.

Κεφ. ιζ'

Περὶ τῶν ἄλλων ὁμολογητῶν.

ΜΕΤὰ μὲν τοὺς τὴν ὀλεθρίαν ἐκείνην ἔχρημάτων διανομήν, ἐν ἡνισσοῦσι τῶν ἰνέσι τῶν χρυσίων εἰληφότων κτ' ταῦτ' εἰσὶ τῶν τετῶν εἰς φιάλην δεξάμενοι, ἔπρῳτον ἐπέπερυν τὴν σαλήσειον ἐπιθεῖναι σφραγίδα. τινὲς δὲ τῶν συοῖτων ἐπιμεψάμενοι κτ' φήσαντες ἐναντιὸν εἶναι τὸ τῷ πρῶ βραχέος γεγνημένῳ, ἡρεῖ ἐκείνος τί τῶν ἄπ' ἀπὸ πεπραγμένων κληκεν ἐναντίον ὁ δὲ βωμὸς κτ' ἐλιβανωτῶς ἢ ἀεθίσεως τὴν γεγνημένην ὑπέμνησε. ταῦτα γὰρ χριστιανικῆς ὁμολογίας ἀντίπαλα φησίν. Τῶν ἀκέραιες τὴν ἐστῶμένων οἱ πλείους, ἀνωλόλυξαν τε ὀλοφύρατο κτ' πολλὰς τῶν κεφαλῶν δολοφύρατες τείρας, ἐξάνευσαν τῶν συμποσίε κτ' διὰ τὸ ἀσεβείας θείων, χριστιανοὶ τε

A ut quidem ipsi existimabant. Tunc Valentinianus qui ante Imperatorem incedebat, guttam aquae chlamydi suae adspersam conspicatus, æditum pugno percussit, inquinatum se dicens, non autem purgatum: atque ob hanc causam utrumque regnum meruit adipisci. Quo conspecto, sceleratissimus Imperator eum in castellum quoddam situm in solitudine relegavit, præcipiens ut illic degeret. Verum hic quidem elapso anno & mensibus paucis, pro confessionis suae mercede Imperium accepit. Nam iustissimus Judex, non in futura tantum vita remuneratur pietatis studiosos: Sed interdum præmia bonorum operum repræsentat, collatis jam hic muneribus spem futurorum confirmans. Porro tyrannus aliud præterea adversus pietatem excogitavit. Nam cum ex veteri more aurum militaribus numeris divideret, ipse quidem in regali folio residebat. Sed præter morem, aram cum foculo & thus super mensa juxta aram apponi curavit. Juslitque ut singuli priusquam aurum acciperent, thus aram imponerent, aurum deinde ex ipsius manu sumerent. Atque hanc fraudem plerique haud animadvertunt. Sed qui eam præferant, morbo simulato diros illos laqueos effugerunt. Quidam tamen præ nimia auri cupiditate salutem suam neglexerunt. Nonnulli pavore atque ignavia pietatem prodiderunt.

CAP. XVII.

De aliis Confessoribus.

POST funestam hanc pecuniæ divisionem, quidam ex iis qui aurum acceperant, in convivio quodam simul discumbebant. Horum unus sumpto in manus poculo, non prius bibit quam salutari signo poculum signasset. Cumque unus ex convivis eum objurasset, dixissetque id contrarium esse ei quod paulo ante ab ipso factum fuisset, quaesivit ille quid ab ipso gestum esset, quod is contrarium appellaret. Ille aram, thus & abnegationem fidei commemoravit. Hæc enim Christianæ religioni contraria esse. Quibus auditis, complures ex convivis ejulate ac lamentari cœperunt: Avulsisque ex capite capillis, statim e convivio surrexerunt: & per forum discurrentes, Christianos se esse & Imperatoris fraude cir-

cum ventos clamarunt: nunc palinodiam canere, & pugnam in qua per imprudentiam victi fuissent, redintegrare. Hæc vociferando in palatium contendunt, Imperatoris fraudem accusantes; seque in ignem conjici postulantes, ut per ignem polluti, alio igne purgarentur. Hæc & alia ejusmodi dicentes, scelerati illius animum efferarunt. Qui primo quidem capita eis præcidi iussit. Cum autem extra urbem ad supplicium ducerentur, sequebatur eos populi multitudo, eorum animi fortitudinem & proprietatis defensione fiduciam admirans. Cumque ad locum pervenissent, in quo noxii supplicio affici solebant, is qui etate reliquos antecibat, rogavit carnificem, ut minimum natu ante omnes obtruncaret, ne forte is aliorum eadem adspiciens, timidior redderetur. Cum vero hic quidem genua humi defixisset, carnifex autem gladium jam strinxisset, supervenit quidam indulgentiam Principis nuntians, & sublato clamore è longinquo vetans ne occiderentur. Tunc adolescens liberatum se mortis supplicio agere ferens: martyris, inquit, nomine dignus non fuit Romanus. Sic enim ipse vocabatur. Verum enimvero eadem quidem ab illis depulit malignus Princeps, livore succensus, & martyris gloriam strenuis athleticis invidens. Eos tamen in urbibus degere non permisit, sed in ultimos Imperii Romani fines relegavit.

CAP. XVIII.

De Ariemio Duce.

ARTEMIO quoque, qui Dux militum fuerat per Ægyptum, eo quod temporibus Constantii cum magistratum illum gereret, plurima Deorum simulachra confregerat, non solum bonis exiit, verum etiam capite truncavit. Hæc & hujusmodi alia commissa sunt ab illo, quem Gentiles mansuetissimum & ab iracundia alienissimum prædicant. Ego vero etiam præstantissime mulieris laudandum facinus hoc loco attextam. Nam & mulieres Divino prædita zelo, ejus rabiem contempserunt.

Α εἶναι ἐβόων καὶ βασιλικοῖς παῖδα κεκράσθη τεχνάσμασι, καὶ παλινοδίαν ἀδόν, καὶ τὴν ἐξαγνοίας συμβῆσαν ἦσαν ἀναπαλαίειν, καὶ τῶν θεόνες τῶν βοῶν κατέλαβον τὰ βασίλια, τῶν δὲ τυράννων σοφισμάτων κατὰ ἐοῶντες, καὶ πῦρι παῖδα δοθῆναι παῖδα καλεῖσθαι, ἵνα πῦρι μανθῶντες διὰ πῦρος ἐτέρες τὴν κἀθαρσιν δέξων. ταῦτα καὶ ὅσα τέτοις παρομοίαι παρομοίων λεγόμενα, ἐξέμνη τὸν τὸ ἀληθευθῆναι καὶ πρῶτον μὴ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἀπομηθῆναι προσέταξεν. ἀπαγομένῳ δὲ αὐτῶν ἐξωτὸ ἀσέως, ἠκολούθη τὸ τὸ πόλεως πληθύνειν, ἀγάμενοι αὐτῶν τὸ διψυχίας, καὶ τὴν ὑπὲρ τὸ ἀσεβείας παρρησίαν θαυμάζοις, ἐπεὶ δὲ τὸ χωρεῖν οὐκ εἶχε κατέλαβον εἴθε οὐ κακέργης κολάζειν εἰσέτασαν, ἐπιπάρησε τοῖς δῆμιον ὁτῶν ἄλλων προσεύτερ. τὸ παλινοδίαν αὐτῶν νεώτατος πρῶτον τὴν κεφαλὴν ἐκτεμεῖν, ἵνα μὴ τῶν ἄλλων θεασάμενοι τὴν σφαγὴν, τὴν δολίαν εἰς δέξῃ. ἐπεὶ δὲ τὸ μὲν ἐπέθηκε τὸ δαπέδω τὰ γόνατα, ὃ τὸ ξίφος εἰσηύσεν, ἤκε τις μνηστῆρ τὴν ἀφῆσιν, καὶ βοῆ καλυπῶν παρῶθεν τὴν ἀναίρεσιν. τότε οὐκ ἔταξεν τὴν τὸ σφαγῆς δυχεράνας ἀπαλαγῆν, ὅτι ἦν ἀρα, ἐφη, ῥωμαῖος ἀξιωματῆρ μαρτυρῆσθαι χεῖρας. τέτο γὰρ ἦν αὐτῶν ὄνομα. ἀλλὰ τὴν μὴ σφαγῆν ὁ κακότερον ἐκείν. ἐκάλυψε, φθόνω βαλλόμενος, καὶ τὸ δολίειας βασκαίνων τοῖς ἀθλήταις. ὁκείας δὲ ὁμῶς αὐτῶν τὰς πόλεις οὐκ εἶχε, ἀλλ' εἰς τὰς ἐχθρὰς τῶν ῥωμαίων ἡγεμονίας ἐξέπεμψε.

Κεφ. ιη΄.

Πεὶ ἀρτίμους τὸ δούλους.

ΚΑΙ ΔΕ ΔΕΙΜΟΝΙΟΝ, Ἰσραηλιτῆς ὃς οὐκ ἔστι τῶν ἐν αὐτῷ γυμνασίου Ἰσραηλιτῶν ἐτερογενῆς, ἐπεὶ δὲ πλείστα τῶν εἰδώλων σπένδον, τὴν δολίαν ἐκείνην ἐν τοῖς κωνσταντινῶν χερσὶν λαχὼν, ἔμῳ τῶν ὄλων ἐγύμνωσεν, ἀλλὰ καὶ τὴν κεφαλὴν τὸ λοιπὸν ἐσέρησε σώμα. ταῦτα καὶ ταῦτα οὐκ ἔδρακεν ὁ πρῶτος καὶ ὁ ὀργῆς ἐκκρατέσθαι, ὅτι τῶν δυσεβείων ὄνομαζόμενος, ἐγὼ δὲ καὶ γυναικῶν δόξης ἀξίεπαῖνον δὴν γημια πρῶτον τῆ συγγραφή κατεφθῆνισαν γὰρ τὴν τῆ λύπης καὶ γυναικῶν, τῶν θεῶν ἰσχυρὰ καὶ ὀφλισμένα.

Κεφ. ιθ'.

Περὶ σωπλίας τῆς διακόνου καὶ τῆς κατὰ θεὸν
παρρησίας.

CAP. XIV.

De Publia diaconissa, & de religiosa
ejusdem libertate.

Πουπλία πηλώ καὶ ἐμείνον τὸν χρόνον ὀ-
νομασθεῖται, καὶ πολυφρόνητος ἐμ τῷ τῷ
δοξῆς καλοφωμάτων γενημένη. αὐτὴ καὶ τὸ
γάμος τὸν ζυγὸν παρὸς ὀλίγον δεξάμενη και-
ρῶν καρπὸν ἀξιάγασον τὰ θεοῦ παρσηννοχεν.
ἰωάννης γὰρ ὁ τῷ ἐν ἀντιοχείᾳ πρεσβυτέρων ἐπι-
πλεῖστον ἠγασάμενος χρόνον, καὶ πολλὰς
μὲν τῆς δόξης οὐκίης παρσηφίας τὰς ψήφους
δεξάμενος, αἰετὶ τὴν δευτέρω ἡγεμονίαν φυ-
γῶν, δεξέμενος τὴν βασιμασίαν δεξέρας ἐλά-
σειεν αὐτὴν χρόνον ἔχουσα παρσηφῶν τῶν δια-
βίᾳ παρσηφῶν ἀνεπηχελμένων, αἰετὶ μὲν ὑμῶν
τὸν παρσηφῶν καὶ σεσηφῶν θεοῦ. τῆς βασι-
λέως παρσηφῶν, γεγωνότερον κοινῇ ἐψαλ-
λον, δικατοφρητὸν ἡγεμεναι καὶ κατὰ γελα-
σον τὸν ἀλάστορα ἡδὸν ὃ μάλιστα ἐκείνα τὰ
ἀσμάτα, ἀτῶν εἰδῶλων κωμωδῆ τῶν αἰδέ-
μεναι καὶ μὲν δεξάμενος ἐλεγον τὰ εἰδῶλα τῶν
ἐθῶν δεγυέλον καὶ χρυσιον, ἔργα χεῖρῶν ἀν-
θρώπων καὶ μὲν τῶν ἀναμῶν δὲσις διηγῶν
ἐλεγον ὁμοιοῖ αὐτοῖς γῶντος ὁ ποιητὴς αὐ-
τὰ, καὶ πάντες ὁ παρσηφῶν ἐπ' αὐτοῖς. τῆ-
των ἀκῆσας ἐκείνῳ ἑλίαν ἀναθεῖς, σιγῶν
αὐτοῖς παρσηφῶν ἐκείνῳ τὸν τῷ παρσηφῶν καιρῶν.
ἢ ὃ μικρὸν τῶν ἐκείνῳ νόμων φρητῶν σα-
πλείοντος τὸν χρόνον παρσηφῶν ἐκείνῳ, ἑ-
πάλιν ἐκείνῳ διόνῳ ψαλλῶν ἐκείνῳ ἐν ἀ-
νασῆτω ὁ θεός, καὶ διασκορπιστήσαν ὁ εχ-
θροῖ αὐτῶν. ὁ ὃ χαλεπήνας, τῆς χορῆ τῶν διδα-
σκαλον ἀχθῆναι παρσηφῶν ἐκείνῳ καὶ γῆρας ἰδῶν
αἰδέας ἀξιώτατον. ἐτε δεξάμενος τῶν πολι-
ἀν ἠέμεν, ἐτε τῶν τῶν ψυχῆς τέλειμκεν δεξ-
τῆν. ἀλλὰ πνιτῶν δορυφόρων ἐκείνῳ ἐν ἐπι-
καρῆς αὐτῶν ἐκείνῳ παρσηφῶν, ἑταῖς χερσὶ
φονίξαι τὰς παρσηφῶν. ἢ ὃς ἀκῆσαν πνιτὴν δε-
ξάμενη τὴν ἀπῆμιν, ἀνεήλυθε μὲν εἰς τὸ
δωμάτιον σιμῆφῶν ὃ αὐτῶν τὰς πνευμα-
τικῆς ἐκείνῳ μελωδίας, κατὰ πῆ ὁ τῶν μελω-
δίας ἐκείνῳ συγγραφοῦς καὶ διδάσκαλος τὸ
ποιητῆν ἐκείνῳ κατὰ πῆ πνεύματὸ τῶν σαδ-
ἐνοχλῆν.

Fit his temporibus Publia qua-
dam, ob virtutis præstantiam & ob
eximios actus notissima ac celeberrima. Hæc cum aliquandiu matrimo-
nii jugo fuisset adstricta, fructum plane
admirabilem obtulit Deo. Joannes
enim, is qui presbyterorum Antiochie
diutissime Princeps fuit, & qui ad re-
gendam Apostolicam Sedem sæpe qui-
dem communibus suffragiis electus
est, semper tamen eum honorem de-
clinavit, ex ejus utero tanquam ex e-
gregio prognatus est solo. Hæc igitur
cum cæcæ virginum quæ perpetuam
virginitatem professæ erant secum ha-
beret, creatorem ac servatorem Deum
assidue laudabat. Cum autem Imper-
ator prætergrederetur, contentiori
voce omnes in commune psallebant,
scelustum illum contemptu ac Indibrio
dignum esse existimantes. Canebant
porro eos præcipue Psalmos, in quibus
simulachrorum infirmitas deridetur, &
una cum Davide dicebant: Simulachra
gentium argentum & aurum, opera
manuum hominum. Exposita deinde
eorum infirmitate, addebant: Similes
sunt illi qui faciunt ea, & omnes qui
confidunt in eis. Quæ cum Julianus
audisset, ingenti dolore percussus, si-
lere eas deinceps jussit dum ipse præ-
teriret. Sed Publia, Imperatoris jussa
parvipendens, chorum virginum ma-
jore fiducia implevit, & prætereunte
illo rursus canere jussit: Exsurgat Deus,
& dissipentur inimici ejus. Quo facto
graviter commotus, magistrum chori
ad se adduci præcepit. Visaque anu-
venerabili, nec canos corporis misera-
tus, nec animi virtutem honori prose-
cutus est; sed uni e satellitibus suis im-
peravit, ut utramque ei malam cæde-
ret, & manibus genas ejus cruentaret.
Illa vero contumeliam hanc summi ho-
noris loco duens, in cubiculum re-
gressa est: & tyrannum spiritualibus,
ut solebat, canticis perstringere post-
hæc non destitit: eodem plane modo
quo canticorum illorum scriptor ac
magister David, malum spiritum quo
Saul agitabatur, reprimere contueve-
rat.

De Judæis templum instaurare aggressis, & de plagis qua divinitus eis inflata sunt.

τὰ κτ' ἰεραίας, καὶ τὴν δὲ οἰκοδομίας ἐπαχέρισεν, καὶ ταῖς ἐπι-
νεχθεῖσας ἀντοῖς θελάτους πληγὰς.

NAM & ipse inhabitantes intra se habens pessimos dæmonas, Coribantum more furere, & contra pietatem insanire non desinebat. Hujus rei causâ etiam Judæos armavit adversus Christianos. Ac primo quidem cum eos in unum congregasset, percontatus est quid causâ esset, cur cum lex sacrificare jubeat, ipsi à sacrificiis absterent. Cumque illi dixissent, cultum suum unius loci ambitu circumscriptum esse, statim ille Deo invisus præcepit, ut templum quod destructum fuerat, instaurarent: sperans miser, prædictionem Domini se falsi convicturum esse. Ejus tamen veritatem hoc facto magis declaravit. Nam cum Judæi hos Imperatoris sermones cupide exceperint, tribulibus suis per universum orbem dispersis ea quæ imperata fuerant, significarunt. Qui mox undique accurrentes, & pecunias & operam sumam alacri animo ad hoc opus contulerunt. Plurima etiam suppeditavit is ipse qui jusserat, non liberalitate & magnificentia, sed veritatis oppugnandæ studio impulsus. Misit præterea Præsidem, dignum sane impiorum mandatorum ministrum. Ajunt porro eos, & ligones & rutra & corbes ex argento fabricasse. Ubi vero fodere & humum egerere cœpissent, innumerabilis hominum multitudo toto die operi incumbebat. Sed noctu rudera ex valle in quam conjecta fuerant, sua sponte transferebantur. Sed & reliquias veteris ædificii destruxerunt, nova omnia se constructuros sperantes. Denique cum gypsi & calcis multa modiorum millia congersissent, exorti repente venti vehementes ac turbines cum tempestatibus ac procellis, universam materiam hac illac dissiparunt. Cumque adhuc in pristino furore persisterent, nec Divinâ patientia ad meliorem frugem revocarentur: Primum quidem ingens exortus est terræ motus, & eos qui divinæ religionis sacris nullatenus initiati erant, non mediocri timore perculit. Sed cum illi non terrentur, ignis ex fundamentis quæ fodiebantur erupens, plurimos fodientium consumpsit, reliquos fugere coegit. Noctu etiam cum in quadâ

ΚΑΙ γὰρ ἔδει ἔδν ἀλάσοργος εἰσοικισάμε-
ν^ο δαίμονας, κορυβαντιῶν διελέθη καὶ τῆς
τῆς δισσεβείας λυπῶν. διὰ γὰρ δὴ τὸτο κει^ο
ιεραίας καθώπλισε καὶ τῶν εἰς χεῖρας ὄν πεπιστευ-
κότων. καὶ πρῶτον μὲν ἀνέδεν (νωαλίσας ἡ-
ρεῖο πὶ δὴ ποιετὸ νόμος θύην κελδοσίνας, ταῖς δι-
σίαις ἐχρῶν). ἐπεὶ δὴ ἡ ἔφασαν ἐνὶ τόπω τῶν
B (Φάεραν φειγεγράφται λατρεία, ὡς ἔ-
πίκα περσέτα ξενὸ θεομισθὸς ἐκείν^ο ἀνεγεί-
ραι τὸν καταλυθέντα ναὸν, τὴν δεσποσάτω
ἑσπολαμβάνων ὁ μάταιος, περὶ ῥήσιν διελέ-
χην. ἐδξέε δὲ μᾶλλον τὴν ταύτης ἀλήθειαν. τῶν
τῶν γὰρ ἐκείνοι τῶν λόγων ἀπασίως ἀπέσαν, καὶ
ἀπασι τὰ περσέτα ἰδύρα τοῖς καὶ τῶν οἰκο-
δομῶν ὁμοφύλοις ἐδήλωσαν. ④ ἡ πᾶσι τοῖς
σωθήσειον, καὶ χρήματα καὶ περιουσίαν ἐν
τῶν οἰκοδομῶν εἰσφέρῃνας ἐχορήγησε ἡ σπ-
πλῆστα, καὶ ὁ τὸτο περσέτα χωρὸς, ἡ Φιλο-
μία χρώμε^ο, ἀλλὰ τῆ ἀληθείᾳ μαχώμε-
C (ἡ σωμαπέφλε^ο καὶ ἀρχοῖα, τῶν δυνα-
στῶν προσσημάτων ἀξίον ἔργον. φασὶ
ἡ ἀνέδεν καὶ σκαπάνας εἰς ἕλης ἀργύρας καὶ
ἀμας καὶ κοφίνους κατασκευάσαι. ἐπεὶ δὲ ὄρυθῆναι
ἤρξαντο καὶ τὸν χέν ἐμφορεῖν, πανημέριον μὲν
τὸτο ἔδραν μυριάδες πολλαὶ νύκτωρ ἡ ὄχρος
αὐτομάτως διπὸ τῆς φάραγγ^ο μετέβησαν.
κατέλυσαν ἡ καὶ αὐτὰ τῆς οἰκοδομίας τὰ λει-
ψανα, νεόδομηλα πάντα κατασκευάσαν ἐ-
πίσαντες. ἐπεὶ δὴ ἡ καὶ γύψος καὶ τῖλαια πολ-
λὰς μεθιμῶν σωθήσειον μυριάδας, ὡς
ἀπίσης ἀνεμοὶ βίαιοι πνέσαντες καὶ σερῆσαι
D καὶ καλαγίδες καὶ λαίλαπες, πᾶσας ἀβρο-
ως ἐσκέδασαν. ἐτι δὲ μεμνηνῶτων ἐκείνων, καὶ
τῆ μακροθυμῆ τῆ θείᾳ καὶ σωφρονισμῶν,
πρῶτον μὲν σφόδρὸς ἐχθροῦ μέγιστος, καὶ ἔδεν
πανηλῶς ἀμνήτες τῶν θείων ἱκανῶς κατέ-
πληξεν. ἐπεὶ δὴ ἡ ἔκ ἐδξεν, πῶρ ὅτι τῶν
ὄρυσομῶν θεμελίων ἀναδραμόν, πλείους
τῶν ὄρυθῶν ἐπέπεσε, ἔδεν ἡ ἀλλοὺς ἐσκέ-
δασε. καὶ νύκτωρ ἡ πᾶμπούλων ἐν τινὶ πε-
λαζῶσῃ κατὰ θοδόντων σοῦ, κατὴν ἐχθρὴν μὲν
ἀβροως σὺ πᾶ ὄρεφῶ τὸ οἰκοδομημα.

ὅθεν ἡ καθ' ἑαυτὴν ἰσχυρὰ ἀπαίτια· καὶ ἡ
 ἡ τὴν ἀσπίδα καὶ αὐτὴν παλιν τῆ ὑπεραία, ὡς
 ἐν τῷ ἐρανῶ τῷ ἑσπέρῳ τῷ ἡμέρα
 φωτίζεις· καὶ αὐτὴ ἡ τῷ ἑσπέρῳ ἐδημήματα
 σαυρῶν ἐπεπλήρωτο, ὅθεν ἐπιμήτροι φωτίζων,
 ἀλλ' οὐ μελαίνης καλεσσοῦσιν ἡμεῖς.
 ταῦτα ④ ἀνιῶν θεοσάμφοι, καὶ τὰς θεο-
 λάτας μάστιγας ὀρθώθησάντες, ἀπεδρασαν
 τε καὶ τὰ οἰκεία κατέλαβον, θεὸν ὁμολογῶντες
 τὸν ἑσπέρῳ τῷ ἑσπέρῳ τῷ ἑσπέρῳ ἐν-
 τα. ταῦτα ἡμεῖς μετὰ ἐλιανός, ὡς πάλιν
 ἡ δὲ ἐστὶν τῷ Φαραῶ ὡς ἀπληθύνει τὴν καρ-
 διαν ἐσκληρυνεν.

A vicina porticu complures dormirent,
 collapsum simul cum tecto ædificium
 universos dormientes oppressit. Ea-
 dem vero & proxime insequentis nocte,
 salutatis crucis lucidum in cælo signū
 apparuit. Ipsæ quoque Judæorum ve-
 stes crucibus replebantur, non is ta-
 men lucidis, sed atro colore suffusis.
 Quæ cum vidissent hostes Dei, & in-
 flicta à Deo plagas extimescerent,
 diffugerunt & ad suas quisque sedes re-
 versi sunt: Deum esse confitentes cum
 quem majores ipsorum olim cruci suf-
 fixerant. Et hæc quidem ad Juliani au-
 res pervenire. Omnium enim sermo-
 nibus celebrabantur. Verum ille perin-
 de ac Phærao, animum suum obduravit.

Κεφ. κα'.

Περὶ τῆς ἐπιπέρας τῆς Περσίας.

Ἐπεὶ δὲ ἡ Περσία τὴν ἑσπέρῳ ἀνιῶν προθύμοι
 τελευτήσασαν, καὶ εἰς ὅθεν Ῥωμαίων
 ὄρεα ἀφίκοντο πόλεμον προαγγελάνας, ἐδο-
 ξεν αὐτῶν συναγεῖραι τὴν ἑσπέρῳ, τὸν ταύτης
 διακόνου ἀπομαχόν πέμψας ἡ εἰς δελφούς
 καὶ δὴλον ἐδωδάνην, καὶ τὰ ἄλλα χρησθεῖα,
 εἰ χρὴ τῶν ἐσπέρῳ ἐπιπράτα ὅθεν, μανίας. ④ ἡ
 ἐσπέρῳ ἐκείδον, καὶ ὑπαρχεῖν τὴν νίκην.
 εἴνα ἡ τῶν χρησθῶν εἰς ἐλεγχον ἑσπέρῳ ἐν-
 θήσῃ τῷ συγγραφεῖ· ἐστὶ ἡ ὅθεν τὸν πάντες ὡ-
 μῆθηται θεομηνίας προπῆμα κομισάσας, ὡς
 θηρεῖ ποταμῶ τῶν ἐσπέρῳ ἡγεμονίας ὡς ἑσπέρῳ
 πολεμολογῶ ἀρῆς, τὸ μὲν ἐν τῶν ἐσπέρῳ κα-
 ταγέλασαν κομωδέτωσαν ④ λόγιον θεὸν καὶ
 τῶν μεσῶν δεχθῆναι τὸν ἑσπέρῳ ὀνομαζόν-
 τες, ἐγὼ ἡ αὐτῶν τὸ ἑσπέρῳ ἀρῶν, τὸν ἐξ ηπα-
 τημῶν ὀνόμαζον, θῆρα ἡ ποταμῶν τὸν ἑσπέρῳ
 ὀνομασεν, ἐπεὶ δὲ ἡ ἐστὶν αὐτῶν θηρεῖ ὀμῶν·
 ὅθεν ἡ ἐσπέρῳ ἀναβλυσάντων ὀ-
 ρῶν, καὶ διατῆς ἀστυρίας ῥέων, εἰς τὸν περ-
 σῶν εἰς ἐσπέρῳ κόλπον. ἑσπέρῳ τὸ δὲ ἐλεῖν
 βυκοληθῆς τῶν χρησθῶν, καὶ τὴν νίκην ἀν-
 ροπόλιν, καὶ τὴν περσῶν μάχην τὸν πρὸς
 ὅθεν γαλιλαίους ἐφάντα ὅθεν πόλεμον. ὅθεν ἡ
 χριστιανὸς γαλιλαίους ὀνομαζεν, ἀπμῆσαν
 αὐτῶν ἐκ τῆς προσηγορίας προσάψαν ἡ γῆ-
 μενος, ἐπεὶ ἡ αὐτῶν (κοπήσας λαοῖς ἐπὶ θραμ-
 μένον, ὡς ἡμεῖς δόξη λυμῶν) προσηγορίας
 ἐναλλαγή· ἐπεὶ γὰρ εἰς (κοπήσας ὀνομαζεν

CAP. XXI.

De expeditione Juliani adversus Persas.

PORRO cum Persæ audita Constan-
 tii morte audaciores facti, in Roma-
 norum fines irruptionem fecissent,
 bellumque eis indixissent, Julianus ex-
 ercitus cogere decrevit, licet propu-
 gnatore ejus destitueretur Deo. Missis
 igitur legatis Delphos & in Delum ac
 Dodonam, & ad alia oracula, interro-
 gavit vates, utrum expeditionem sus-
 cipi oporteret. Illi vero & expeditionem
 suscipere cum iusserunt, & victo-
 riam polliceri sunt. Unum autem ex illis
 oraculis huic operi intexam, ut eorum
 mendacium revincatur. Id est hujus-
 modi. Universi nunc Dii parati sumus,
 victoria trophæa fette juxta Ferū am-
 nem. Horum ego Dux ero, violentus
 ac bellipotens Mars. Et si quidem qui
 faciendum Deum & Musarum prælu-
 lem Apollinem Pythium nominant,
 horum versum ineptias rideant si pla-
 cet. Ego vero deprehensio ejus men-
 dacio, doleo vicem illius qui deceptus
 est. Porro Ferum amnem vocavit Ti-
 grim, propterea quod is fera cognomi-
 nis est. Ortus autem ex Armenia
 montibus, & per Assyriam fluens, in
 Persicum evolvitur sinum. His oracu-
 lis circumventus miser, & victoriam si-
 bi spondebat, & confecto Persico bel-
 lo persecutionem Galilæorum medita-
 batur. Quippe Christianos, Galilæos
 vocare consueverat: Hoc vocabulo i-
 gnominiam illis se allaturum existi-
 mans. Sed animadvertente debuerat
 homo Philolophiæ studis eruditus,
 mutatione nominis haudquaquam
 lædi existimationem. Nam neque

Socrates, etiam si appellatus esset Critias: neque Pythagoras, licet Phalaris dictus esset, ulla labe adpersi fuissent ob nominum commutationem. Sed neque Nireus, quamvis Theristes vocatus esset, ideo formæ quam à natura acceperat, jacturam ullam fecisset. Sed nihil horum animo reputans is qui ista didicerat, imposito nobis neutiquam conveniente vocabulo, læsurum se nos credidit. Et oraculorum mendaciis fidem habens, minabatur se simulachrum impudicæ deæ in Christianorum Ecclesiis collocaturum.

Α χειρίας, κ̅ Φάλαιεις ὁ πυθαγόρας παρονομαζόμενος, λώβης ἀν̅ μείζονος ἐκ τ̅ τῆς ἀνομιμάτων μεταβολῆς. εἰδὲ γε εἰ ὁ κτηνὸς θεοπίστως ἐπεκλήθη, ἀπάλεσεν ἀν̅ ὁ πῶς τ̅ φύσει εἰδέξασθαι κάλλος. ἀλλὰ τέτων εἰδὲν ὁ ταῦτα πεπαιδευμένους εἰς γένλα βῶν, ἐκ τ̅ εἰδῶν μόνον ἡμῖν ἀρμοζέσης παρονομασίας πημαίνον ἡμᾶς ὑπέλαξε ἕτερον τῆς τῆς χρησιμῆς ὑπεύθυνο λογία πισθίσας, ἠπέλειξεν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ἐκδηλοῦσαι τ̅ δαίμονος τ̅ ἀκολάστου τοῦ εἰδῶλου.

Κεφ. κβ̅.

CAP. XXII.

De libertate ac fiducia Decurionis Beraensis.

CUM talibus minis profectus, ab uno viro devictus est Berææ. Hic virtum ob alia illustris erat & conspicuus. Primum enim locum inter curiales obtinebat: Tum zelus fidei eum multo illustriorem reddidit. Nam eum filium suum ad impietatem Gentilium quæ tunc temporis prævalebat, defecisse cerneret, eum domo sua expulit, palamque abdicavit. Ille in vicina urbi statione Imperatorem adiens, & cultum suum, & patris abdicatio nem ei exposuit. Qui mox adolescentem bono animo esse jubet, patrem ei se reconciliaturum pollicitus. Cumque Beræam venisset, Decuriones & Honoratos ad convivium vocavit. Inter hos erat etiam adolescentis pater: quæ unâ cum filio in eodem secum stibadio jussit accumbere. Et sub medium jam prandium ad patrem conversus. Equum mihi non videtur, inquit, vim facere sententiæ quæ in diversum fetatur, & quæ alio revocari nolit. Proinde noli filium tuum cogere, qui cultum tuum sequi recusat. Nam nec ego te cogo, ut cultum mecum sequaris, quamvis facile possim te ad hoc compellere. Tum ille Divina fide animatus: De isto, inquit, scelerato Deo quæ inviso loqueris, Imperator, qui mendacium prætulit veritati. Ad hæc Imperator personam inditens mansuetudinis: Desine, inquit, conviciari vir bone. Converteoque ad juvenem vultu: Ego, inquit, tui curam geram, quando patri tuo persuadere non potui ut id faceret. Hoc ego factum non sine causa commemoravi, sed ut ostenderem non solum admirabilis hujus viri egregiam

Περὶ τῆς τῆς πολιτευομένου βεροιαίου παρρησίας.
ΜΕΤΑ ΤΕΤΑΝ ἡ ἀπάρας τῆς ἀπέδῶν, ἡ ἐνός ἀνδρός ἐν βεργία κατηγωνιάσθαι μὴν ὁ ἀνὴρ, ἵνα ἄλλως μὴν ἀπειφανῆς ἐπιχρανεῖν ᾖν. τῆς γὰρ ἀνὸς διπολιθουμένων ἡ ἐπιφανῆς ἐργον ἡ ἀνὸς ὁ ζῆλος ἀπέδῶξε. τοῦ γὰρ ἰὸν θεοσάμῃ εἰς τὴν τότε κρατέσαν ἀσέβειαν ἰσοκρίαντα, ἐξήλασε τ̅ οἰκίας κ̅ παροφανῆς ἀπεκλήρυνε. ὁ ἦ, ἐν τῷ πελάζοντι τῆς πελάζασθαι μὴ τῷ βασιλεῖ παροσελθῶν, τὴν τε οἰκίαν γνώμην κ̅ τὴν τῆς πατρός ἐδήλωσεν ἀποκλήρυνε. ὁ ἦ συχίαν ἀγῶν τῶν παροσετάξαι καταλλάξιν ὑποχωρήσας τὸν πατέρα. ἐπεὶ δὲ ἡ ἀφίκετο εἰς τὴν βεργίαν, ὅδῃ ἐν τέλει κ̅ ἀξίωμασι σωεν κάλεσε εἰς ἐσίασιν. ἐν τῆς οἰκίας ὁ τότε πατήρ, τῆς τῆς πατρός εἰς τὴν ἀντιθέσθαι ἀκατακλιθῆναι παροσετάξαι. ὁ ἦ ἀεὶ εἰς μεσσηῆς ἐφη παροσετὸν πατέρα. εἰ δὲ δικαιοεῖναι μοι δοκεῖ βιάζεσθαι γνώμην ἑτέρως ἐκκληνομένην, κ̅ μετὰ γὰρ μη βελομένη εἰς ἑτέρα μὴ δὲ ἐν βιάσει τὸν πατέρα τοῖς σοῖς δόγμασιν ἀκολαθεῖν κ̅ βελομένον. εἰδὲ γὰρ ἐγὼ σὺς ἐφη, βιάζομαι τοῖς ἐμοῖς ἐπειδὴ, καίτοι μάλιστὰ δὲ ἀναγκάσαι δυνάμενος. ὁ ἦ τῆς ἀπὸ ταῦτα πῶς τὸν λογισμὸν πῶς ἀθήξας, ἀπὸ τῆς τῆς, ἐφη, ὁ βασιλεῦς, τῆς ἀλάστορος λέγῃς τῆς θεομισίας, καὶ τὸ ψεῦδος τῆς ἀληθείας παροσελομένης, ὁ ἦ πάλιν τὸ τῆς παροσῆς ἀπειφανῆς παροσεπέον, παῦσαι, ἐφη, ἀδρωπε λοιδόρησας. καὶ παροσε τὸν νέον ἀποκλήσας τὸ παροσεσῶπον, ἐγὼ σὺς, ἐφη, φρονεῖν, ἐπεὶ δὲ σὺ τὸν πατέρα δρᾶσαι τῆς οἰκίας ἐπέστα. τῆς δὲ ἐμῆς τῆς δὲ ἐμῆς ἀπὸ ἐμῆς ἐμῆς ἐμῆς, ἀλλὰ εἰδὲ βελομένους, εἰ μόνον τῆς θαυμασίας ἀνδρός τῆς ἀξιάγασιν παρρησίας

παρρησίαν, ἀλλ' ὅτι καὶ πλείους τῆς ἐκείνης κα- A libertatem, sed alios quoque plurimos
τεφρόνησαν δυναστείας. vim ac tyrannidem illius contempfisse.

Κεφ. κγ.

Περὶ τῆς παιδαγωγικῆς προφήσεως.

ΚΑΙ ἰδὼν ἀντιοχεια ἀνὴρ τις πάλιν ἀει-
σθεῖς, παιδαγωγῆν μεράκια πεπευ-
μένθ, συνήθης μὲν ἰσως πλόνων λόγων ἢ
κτῆ παιδαγωγὸν μεραχῶν, τῷ τῶν καὶ
τῶν διδασκάλων ἡγεμῶν λιβάνιθ ἦν, ὃ ἐν
βουφισαῖς πολυθρύλλητος. δυοσεθῆς ἦ ὅτι ὡν κτ
ἴην νίκην πρὸς μένων, κτῆς ἰκλιανῆ Φανταζόμε-
νθ ἀπειλάς, ἤρεθ τὸν παιδαγωγὸν κωμω-
δῶν τὰ ἡμέτερα, ἢ ποιεῖ, λέγων, τὸ τέκνονθ
ὁ υἱός. ὃ ἦ τῆς θείας ἀπληθῆ εἰς χελεῖθ, ἀρεθ
ρηκε τὸ μέγ ὀλίγον ἐσόμῶρον, γλωσσόκομον γδ
ἔφη, βουφισα, ὃ ἔ πάντες κατὰ σιδάζει δημι-
εργός, ὃν σὺ κωμωδῶν, τέκνονθ ὡν ἀρεση-
γόρδισας. ὀλίγων ἦ διελεθῶσων ἡμερῶν ὅτι
ἀλάσθθ ἐκείνης θανάθθ ἐμηνύθη καὶ ἐν
γλωσσόκομῳ κείμενθ ἐνομιῶν κτῆ τῶν ἀπφ-
λῶν ὁ κόμπος μάταμος ἀπεφάνθη, κτῆ ὁ θεός ἐ-
δοξάθη.

CAP. XXIII.

De prædictione pædagogæ.

NAM & Antiochiæ vir quidam o-
ptimus, adolescentium quorun-
dam pædagogus, cum esset eruditior
quàm vulgus pædagogorū solet, fami-
liaris erat celeberrimi illi us Sophistæ
Libanii, qui tunc temporis inter Pro-
fessores principem locum obtinebat.
Hic cum esset impius, & victoriam pro-
pediem expectaret, minasque Juliani
animo revolveret, religionem nostram
deridens, quæsitiv ex pædago, quid-
nam ageret fabri filius. Ille Divinâ re-
pletus gratiâ, id quod brevi futurum
erat, prædixit. Loculum enim, inquit,
fabricatur hujus universi conditor,
quem tu fabri filium per ludibrium ap-
pellas. Nec multis post diebus, nunti-
us de morte illius allatus est, & ipse in
loculo jacens advectus: ac minarum
quidem inanis apparuit jactantia; Deus
autem glorificatus est.

Κεφ. κδ.

Περὶ τῆς ἀγνῆς ἰκλιανῆς ἡ μονάχουθ προσητείας.

ΚΑΙ ὁ τῶν ἀσσημάτων ἦ ὄν βίον ἐν σώματι
μιμνήσκονθ, ἰκλιανὸν λέγω, τὸν σαβ-
βανθ Πηκλιω τῆ σύρον Φωνῆ ἀρεσηγορδύ-
μῶρον, ἔτην πολυεῖαν ἐν τῆ φιλοθέω συνιστά-
ψαμῆρ ἰσοεῖα, ἀρεθ ἀμότερεθ τῷ θεῷ τῶν ὀ-
λων τῆν ἰκετίαν ἀρεθ εἰσερε, τὰς τῆ δυοσεθῆς
ἐκείνης μεμαθηκῶς ἀπειλάς. καὶ ἐκείνῳ ἦ
τῆν ἡμέραν κατῆν ἐκείνθ ἐδέξαθ τὴν σφα-
γῆν, ὅτι ταύτην ἀρεθ εὐχόμενθ ἐγνώ, καί-
τοι πλόνων ἢ εἰκοσιπενθμῆ ἐκ τῆ φρεθ ἰσθη-
εῖς μέχει τῆ εἰσπιδῆ ἀειθ μεμμένων. φα-
D σῆ ἄνθον πολυμῶρον ἐτὸν φιλοθέω ἀν-
πιδολῆν ἀρεθ εὐπότην, Πηκλιω μὲν ἔξαπῆνης
τῆν τῶν δακρῶν φορεθ διαχυθῆναι ἦ κτῆ
μῆδίας πλεθῆναι, ἐγανωθῆναι τὸ ἀρεθ
πον, κτῆ τὸ μνηύσαι τῆν τῆ ψυχῆς ἡδονῆν ταύ-
την αἰ σὺνηθῆς ερεθ τῆν μετὰ βολῆν αἰσθθεασά-
μενοι, μνηύσαι σθθισθ ἰκετεύσαν τῆ ἀρεθ
νης τῆν ἀφορμῆν. ὃ ἦ τὸν σὺν ἔφη τὸν ἀγρῆον τὸν
ἔαμπελῶνθ τῆθεῖς πολέμιον, δικας εἰσέ-
περῆθαι τῶν εἰς τῆτον ἀδικημάτων, κτῆ κείθ
νεκρον, τῆς Πηκλιω πεπαμμένον. ταῦτα

CAP. XXIV.

De prædictione sancti Juliani Monachi.

SED &is qui Angelorum corporis ex-
sertium vitam in corpore imitatus
est Julianus, qui Syrorum lingua Sabba
appellabatur, cujus vitam & conversa-
tionem in historia Philotheo concrip-
psimus, cum minas impij illius accepisset,
Deum omnium moderatorem in-
tentius orare cœpit. Eo autem die quo
ille lethalē plagam accepit, oranti ex-
des illius revelata est, quamvis mona-
sterium ejus viginti & amplius madio-
num intervallo distaret à castris Roma-
norum. Ajunt enim, cum lamentaretur
& elementi Deo enixius supplicaret,
repente illum fluentes lachrymas com-
pressisse, & gaudio atq; hilaritate reple-
tum esse, vultuq; sereno apparuisse: ea-
que re læticiam animi sui declarasse.
Quam mutationem cum quidam ex e-
jus familiaribus conspexissent, roga-
runt ut causam hilaritatis ipsis aperiret.
Ille silvestrem aprum, vastatorem vi-
near DOMINI, pœnas tandem ex-
solvisse dixit damnorum, quæ intulisset
vineæ, & mortuum jacere, nec
amplius insidiaturum esse. His au-
ditis, cuncti præ gaudio exultarunt,
T

& gratulatorium hymnum Deo cecinerunt. Postea vero ex iis qui mortem ejus nuntiaverunt, compertum est, eadem die ac hora quam beatus senex cognoverat atque prædixerat, scelertum illum extinctum fuisse.

CAP. XXV.

De Juliani Imperatoris cade in Perside.

PORRO hujus tyranni imprudentiam mors ejus apertissime declaravit. Nam cum fluvium, qui Romanorum Imperium à Persarum regno separavit, trajecisset, & copias transportasset, statim naves incendit, milites non persuasione, sed necessitate compellens ad bellum gerendum. Ac præstantissimi quidem Duces, militum suorum animos fiducia & alacritate replere solent: ac si quando tristiores eos viderint, recreant illos & spe meliorum confirmant. Hic verò, spem prosperi eventus statim ab initio præcidit, ponte per quem redeundum erat incendio. Ad hæc cum necessarium militibus commeatum undique conquiri & comportari oporteret, prudentissimus iste Imperator neque ex Romanorum ditione eum adveniri jussit, neque ex hostilis agri depredatione paravit. Relictis enim locis cultis, per desertum iter fecit. Ibi milites cibi ac potus penuriâ oppressi, & sine itineris ductoribus in solitudine errantes, sapientissimi Imperatoris stultitiam agnoverunt. Cumque lamentarentur atque ingemiscerent, repente laucium cadere vident eum qui adversus Creatorem suum fuerat debacchatus: neque auxiliatum ei fuisse bellipotentem Martem sicuti promiserat: & Apollinem Loxiam falsa vaticinatum: nec fulminatorem Jovem in percussorem illius fulmen contorsisse: minarum denique jactantiam prostratam atque evertam esse. Porro quisnam vulnus illud justissimum ei inflixerit, hæc tunc quidem incertum est. Sunt qui ex Angelorum ordine quendam, hujus cædis ministrum fuisse dicant. Alii quendam ex Barbaris per desertum vagantibus, quos vulgo Ismaelitas vocant. Alii percussum dicunt à milite, qui famis ac solitudinis molestias ferre non posset. Sed sive homo, sive Angelus gladio eum percussit, certum est quicumque tandem id fecerit, eum Divinae voluntatis administrum fuisse.

Ἀμεμαθνηκότες ἐχόρευον ἀπάντες, καὶ τὰ θεῶν τὰ χαριστήριον ᾠδοῦν ἐφεροῦν ὕμνον. ἐγνωσαν ὅτι τὰ ἄλλα τῶν τὴν ἐκείνην τελευτὴν μεμνηυκότων, αὐτὴν εἶναι καὶ τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν, καὶ τὴν ἀνηρηθῆσθαι τὸν ἀλίηλον ὁ θεὸς ὅτι ἐκείν ὁ πρῶτος τῆς ἐγνωτέ καὶ περιήρηκε.

Κεφ. κέ.

Περὶ τῆς ἐν περσίδι γενομένης στρατῶν ἰουλιανῶν τῆ βασιλείας.
ΤΗΝ ἐκείνην ἡ ἀβεβλίαν Σαφῆσεργὸν θάνατον ἔδραξε. διαβάς γὰρ τὸν οὐρίον ἡπείρωτα μὲν ἀπὸ τῆς περσῶν τὴν ῥωμαίων ἡγεμονίαν, ἐπὶ τὴν στρατιαν διαβεβάσας, ἐπέπρησε ἡπειρώτικα τὰ Σαφῆση, πολεμῆν ἀναγκάζων, ἐπειθῶν ὅδῃ στρατιώτας. ὅτι ἄριστοι στρατιῶται ἀναπμπλῆναι πρὸς θυμίας ὅδῃ δὲ χειρῶν εἰώθασι. καὶ ἀδυμῆνας ἰδῶσι. ἵσχυρα γὰρ καὶ ταῖς ἐλπίσιν ἐπαίρεισιν. ὅδῃ ἡ τὴν ἀγαθὴν εὐδῆς ἀπικοφῆν ἐλπίδα, τῆς ἐπαισῶν τὴν διαβάθραν ἐμπρήσας. πρὸς ἡ τῆτοις, δὲ πᾶν ὅθεν πρὸς ἐξῆν τὸ καὶ κομίζῃν τοῖς στρατιώταις τὴν ἀναγκάϊαν τροφήν, ὅτι σοφὸς ὅδῃ, ἔτε ἐκ τῆς οἰκίας ταύτῃ πρὸς ἑταξῆν φέρει, ἔτε τὴν πολεμῆν λιζομῆν ὁ παρῆναι τὴν ἀφθονίαν καὶ ἀλιπὸν ὅ τὴν οἰκὴν μῆν, διήρ τὴν ἔρημον. ἐλαῦτα δὴ καὶ πόρι καὶ τροφῆς ὁ στρατιῶν ἡπαισῶντες, καὶ τῆς πορείας ἡγεμόνας ὁκῆχοντες, ἀλλ' οὐ ἔρημα χωρὰ πλανώμενοι, τὴν τῆ σοφῶτα βασιλείας ἐγνωσαν ἀβεβλίαν. ὁλοφύρομενοι ὅτι καὶ ἐπαισῶντες, ἔνρων ἕξαπίνης κείμενοι τραυματῆν τα καὶ τῆς πεποικῶτον λυτήσασιν, καὶ τὸν ἀρετὸν τὸν πολεμῶκλονον, ἐπὶ κερρον ἐχρόμῆρον καὶ τὴν ἰσῶχῆσιν καὶ τὸν λοξίαν, τὸν τὰ ψευδῆ μανῆσε ἀμῆρον καὶ τὸν τερπικέρανον καὶ τὸν κλεινῶν τοῖς κεραιωοῖς ἐχρησάμενον καὶ τὸν κόμπον τῶν ἀπῆλῶν ἔρῆμῆρον εἰς ἑδαφῶν τὸν μῆροισιν τὴν δικαίαν ἐκείνῃν ἐπεσεγκόλα πηγήν, ἐδῆς ἐγνω μέχει καὶ τὴν ἑρρη. ἄλλοι μῆν πᾶ τῶν ἀσῶτων ταύτῃν ἀπῆν ἐπῆνλοχένας Φασίν ὅτι τῶν νομάδων εἰνα τῶν ἰσμαηλιτῶν καλεμῆρον ἄλλοι δὲ πᾶνα στρατιῶτην, διὰ τὸν λιμὸν καὶ τὴν ἔρημον δὲ χερραῖνα. ἀλλ' εἴτε ἀνθρώπων, εἴτε ἀγγέλων ὅςτε τὸ ξίφος, δὴλον ὅτι ὁς τῆτο δὲ δρακε, τῆ θεῶν ἐνμαῖ ὅ ἰσῶργος ἐγεγῶν.

ἐπέσον δὲ γε φασὶ δὲ ξάμβρον τῷ πληγῆν, ἐ-
 ζῆς πωλῆσαι τὴν χεῖρα. Ἐαίματι, καὶ τὸ
 ῥύχαι εἰς τὸν αἴρα, καὶ φάναι νενίκηκας γαλι-
 λαῖς καὶ τῷ τῷ τῷ τε νίκη ὁμολογήσαι, καὶ
 τῷ βλασφημίαν τολῆσαι ἕτως ἐμὲ ἐβλή-
 τῷ.

Ajunt autem illum vulnere accepto,
 statim haustum manu sua sanguinem
 in caelum jecisse, hac dicentem, vicisti
 Galilæe: & uno eodemque tempore,
 tum victoriam confessum esse, tum
 blasphemiam vomuisse. Adeo vecors
 fuit ac demens.

Κεφ. κς'.

Περὶ τῆς ἐν κάρραις μετὰ τὴν ἀνάρεσιν ἀπὸ φουροδείσεως
 γουτείσεως.

ΜΕΤὰ τὴν σφαγὴν, αἱ τῆς ἐκείνης γου-
 τείας ἐφωρέθησαν μαγανείαι. Κάρ-
 ραι γὰρ πόλις ἐστὶν ἐπὶ κενῶν ἔχουσα τὴν ἀσεβείας
 τὰ λείψανα. διὰ ταύτης ὁ μάταιος τῷ πο-
 ρεῖαν ποιῆσθαι, τῷ γὰρ ἔδωκεν ὡς ἐυσεβεία
 κοσμηθῆναι δυνάμενον κατὰ λέλοιπεν, εἰς τὸν
 αἶμα τῶν δυοῦσων πηρώμενον σκῆνον εἰσελθὼν,
 καὶ πᾶσι ἐν τῷ σκῆνον κοινῶν ἔστι ἔμυσος
 Ἰηουδαίας, καὶ ἑβραίων καὶ σήμαντρα ταῖς θυ-
 ραῖς ἐπέθηκε, καὶ πᾶσι ταῖς προσεδρόμῳ
 προσέταξε ἐρασιώτας, μηδὲν αἰσῶ τῶν θυ-
 ρῶν γράσῃ μετὰ τῆς ἐπανόδου κελύσεως. ἐπεὶ
 ὁ θάνατος ἀπηνήθη, καὶ ἐυσεβὴς βασιλεία
 τῷ δυοῦσῳ διεδέξατο, εἰσὼ γηρόμενοι ἔσκη-
 ῶν τὴν ἀξιάγασον ἔβασιλεύσαν ἀνδρείαν τε
 καὶ σοφίαν, καὶ πᾶσι ταῖς ἐυσεβείαν. εἶδον
 γὰρ γυναῖκες ἐκ τῶν τειχῶν ὑψηλῶν, ἐπι-
 ταμένας ἔχον τὰς χεῖρας ἢ ἀνακείρας ὁ ἀλι-
 τήριος τὴν γαστέρα, τὴν νίκη δὴ πᾶσι τὴν καὶ
 πᾶσι διὰ τῆς ἡπάλου ἔγω. τὸ μὲν ἐν ἐν
 κάρραις ἐφωρέθη τὸ μυσθῷ.

CAP. XXVI.

De magicis maleficis post ejus obitum re-
 pertis apud Carras.

CÆTERUM post ejus cadem, ma-
 gicæ ipsius artes ac machinationes
 detectæ sunt. Carræ enim civitas im-
 pietatis ejus reliquias adhuc servat. Per
 hanc urbem stolidus ille iter faciens:
 Edessam enim, utpote Christiana pie-
 tate insignem, ad levam reliquerat:
 cum in fanum quoddam, quod ab im-
 piis colebatur, ingressus esset, ibique
 arcana quædam cum sceleris sui con-
 fortibus peregisset, claustra & signacu-
 la januis apposuit; & additâ certorum
 militum custodia, vetuit ne quis ante
 reditum suum illuc introiret. Sed post-
 quam mors ejus nuntiata est, & religio-
 sus Princeps impio successit, fanum in-
 trogressi, admirabilem Imperatoris
 fortitudinem & sapientiam atque pie-
 tatem deprehenderunt. Viderunt en-
 im mulierem capillis suspensam, ma-
 nusque extensas habentem. Cujus dis-
 secto ventre, sceleratus ille victoriam
 Perlicam jecoris inspectione didice-
 rat. Et Carris quidem, hujusmodi de-
 prehensum est maleficium.

CAP. XXVII.

De capitibus humanis, quæ Antiochia in pala-
 tio inventa sunt.

Κεφ. κς'.

Περὶ τῶν ἐν τοῖς βασιλείοις ἀντιοχείας ἐυρεθασῶν κεφαλῶν.

ΕΝ ἀντιοχείᾳ, πολλὰς μὲν κίβωδῶν ἐν
 τοῖς βασιλείοις κεφαλῶν ἀνθρώπων πε-
 πληρωμένας ἐυρηθῆς φασὶ, πολλὰ δὲ φρέατα
 σωματῶν ἀνάπλεα νεκρῶν. τοιαῦτα γὰρ τῶν
 δυοῦσων μὲν θεῶν τὰ μαθήματα.

ANTIOCHIÆ vero, plurimas ar-
 cas in palatio repertas esse ferunt,
 plenas capitibus humanis; multos item
 puteos cadaveribus refertos. Ejusmodi
 enim est disciplina abominandorum
 deorum.

Κεφ. κη'.

Περὶ τῆς ἐν ἀντιοχείᾳ πανδημίας γινουμένης χροίας.

Ἡ Δὲ ἀντιόχεια πόλις τὴν ἐκείνη μεμαθη-
 κῆσα σφαγῆν δημοβονίας ἐπέβη καὶ πα-
 νήρως. Ἐξέμνον ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἐχορευον
 καὶ τοῖς μαρτύρων σηκοῖς, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς θεάτροις

CAP. XXVIII.

De publica latitia ac festivitate Antiocheno-
 rum ob Juliani cadem.

CIVITAS portu Antiochenorum,
 comperta illius cæde, conviviis ac
 festivitatibus vacare cæpit. Nec in Ec-
 clesiis solum ac martyriis cuncti tripu-
 diabant; sed in ipsis etiam theatris

T ij

victoriam crucis prædicabant, & illius A
 oracula deridebant. Ego vero admira-
 bilem quandam Antiochenorum vo-
 cem hoc loco apponam, ut ejus apud
 posteros custodiatur memoria. Omnes
 siquidem simul juncti clamabant: Ubi-
 nam sunt vaticinia tua, Maxime stulte?
 Vicit Deus & Christus ejus. Erat enim
 iis temporibus Maximus quidam, pro-
 fessione Philosophus, sed magicis arti-
 bus deditus, & qui futura se prædicere
 gloriaretur. Qualiter vero Antioche-
 ni ab eximio Apostolorum pari, Petro
 ac Paulo, Divinæ fidei documentis in-
 structi, & univerforum Dominum ac
 servatorem fervidè amantes, scelestif-
 simum Julianum semper detestati sint,
 Julianus ipse optime noverat. Atque
 idcirco librum contra eos scripsit,
 quem *μισοπώγων* appellavit. Ego vero
 in hac publica letitia quæ tyranni exi-
 tum consecuta est, librum hunc con-
 cludam. Nefas enim esse duco, reli-
 giosum Principatum cum impia domi-
 natione connectere

τῶν σωρῶτων νίκῃ ἐκήρυξον, καὶ τοῖς ἐκεί-
 νων μαυρίσμασιν ἐπιώταζον. ἐγὼ δὲ καὶ τῶν
 ἀξιάγαστον τῶν ἀλλοχέων θήσω Φωνῶν, καὶ
 καὶ τοῖς μετ' ἡμᾶς ἐσομένοις ἡ ταύτης Φο-
 λάτῃ μνημῆ κοινῇ γὰρ πάλλες ἐβόων, πᾶσι
 τὰ μαυρία μᾶξιμε μωρὸ ἐνίκησεν ὁ θεὸς καὶ
 ὁ χριστὸς αὐτῶν. Μᾶξιμ' ὁ γὰρ πρὶν καὶ ἐ-
 κείνο καιρῶν, φιλοσοφίας μὲν πρῶτον μαθη-
 ταίμην ὄντι γοητεία δὲ χρώμενος, ἐπεὶ
 λέγαντα μέλλοντα σεμνυόμενος, ὅτι ἴσχυ-
 ροὺς ὄντα τῆς μεγίστης ξυνοδείας πύργου
 καὶ παύλα ταῖς θεῖαις δεξιᾶμενοι δόγματα, καὶ
 B θερμῶς τὸν τῶν ὅλων δεσπότην καὶ σωτήρα
 ποτῆντες, βδελυθόμενοι αἰετὸν ἀξίον λη-
 θης ἰουλιανὸν διελέσαν, καὶ αὐτὸς ἐκείνῳ
 ἔφησα φῶς. διὰ τοῦτο, καὶ λόγον συνέ-
 γραψὲ καὶ αὐτῶν, καὶ μισοπώγων αὐτῶν
 ὠνόμασεν. ἐγὼ δὲ τῶν ἐπιτήτελδι ἡ τετρα-
 νη χορείαν, τέλει ἐπιθήσω τῇ συγγραφή. ἔ-
 γδ ὅσιον ὑπέλαβον, ἐυσεβεῖ συναΐσαι βασι-
 λείᾳ τῶν δυοσεβῆ δυναστειῶν.

Explicat Liber tertius.

Τεῖτε λόγος τέλει.